

BRĪVĀ LATVIJA

ISSN 0934-6759

APVIENOTĀ **LONDONAS AVIZE** UN **LATVIJA**

2012. gada 31. marts – 6. aprīlis

Nr. 14 (1240)

Lasiet tīmeklī!
www.brivalatvija.lv

Likteņdārzam veltītajā labdarības sarīkojumā saziēdoti 56 219 lati

2012. gada 20. martā Latvijas Nacionālajā operā notika *Likteņdārzam* veltīts labdarības sarīkojums - koncerts „Latviešu mūzikas dārzis” un mākslas darbu izsole. Sarīkojuma laikā no biēšu tirdzniecības, izsoles ieņēmumiem, ziedojumiem un dāvinājumiem tika saņemti 56 219 lati. Sarīkojumu finansiāli atbalstīja AS „Latvijas valsts meži”.

Koncertu atklāja Latvijas Nacionālās operas direktors Andrejs Žagars. „Kokneses fonda” vārdā skatītājus uzrunāja viens no Fonda dibinātājiem Imants Lancmanis. Koncerta māksliniecisko koncepciju veidoja LNO direktora padomnieks mūzikas jautājumos Arturs Maskats. Koncertā skanēja latviešu komponistu Jāņa Mediņa, Arvida Žilinska, Emīla Dārziņa un Artura Maskata darbi. Koncerts bija veltījums *Likteņdārzam*, un tajā iesaistītie mākslinieki - LNO orķestris, diriģenti Andris Veismānis, Normunds Vaicis, LNO solisti Aira Rūrāne un Andris Lapiņš, Latvijas Radio koris un diriģents Sīgvards Kļava, kā arī

pianists Reinis Zariņš - uzstājās bez atlīdzības.

Pēc koncerta notika labdarības izsole, kuēas laikā tika izsolītas gleznas, grafikas, fotografijas un tēlniecības darbi, archi-

tektu skices, scēnografijas darbi, manuskripti un viena partitūra. Kopumā izsolē tika piedāvātas 100 vienības jeb lotes. Izsolīja autoru ziedotus un *Likteņdārza* atbalstītāju dāvinātus darbus.

Autori, kuēu darbi tika izsolīti, *Likteņdārzam* ziedoja 50% no to sākuma cenas. Summa, ko izsolē nosolīja virs sākuma cenas, bija pircēja ziedojums *Likteņdārzam*. Visi izsoles darbi līdz 20.

martam bija apskatāmi „Rīgas Galerijā” un „Galerijā 21”. Labdarības izsolē tika pārdoti 60% piedāvāto darbu. Izsoles t.s. āmura cenas apgrozījums bija 77 015 lati, un *Likteņdārzs* ziedojumos no izsoles saņēma LVL 49 698. Savu darbu izsoles organizēšanā un vadībā ziedoja viens no lielākajiem mākslas kolekcionāriem Latvijā - Guntis Belēvičs.

Labdarības koncerts 23. martā bija skatāms arī *Likteņdārza* atbalstītāja - Latvijas Televīzijas 1. programmā, aicinot zvanīt uz ziedojumu tālruni un ziedot 1 latu *Likteņdārza* tapšanai.

Visi labdarības sarīkojumā iegūtie līdzekļi tiks ieguldīti *Likteņdārza* amfiteātra būvniecības turpināšanā. *Likteņdārza* īstenotājs - „Kokneses fonda” šādu sarīkojumu izkārtoja otro gadu, un projekta īstenotāji plāno šo tradīciju turpināt vismaz līdz 2018. gadam, kad *Likteņdārzam* jātop gatavam par dāvanu Latvijas 100. dzimšanas dienā.

Valda Auziņa,
„Kokneses fonda” valdes priekšsēde

Raimonda Paula labdarības koncertā

Jāzēpa Vītola Latvijas Mūzikas akadēmijā notika labdarības koncerts, kuēa ierosinātājs un galvenais dalībnieks bija komponists Raimonds Pauls. Koncerts tika rikots jaunu ērģeļu būves atbalstam, tajā 1958. gada Latvijas Valsts konservātorijas absolvents Raimonds Pauls sniedza savu koncertprogrammu „Dziesmas bez vārdiem”. Uz Mūzikas akadēmijas Lielās zāles skatuves, kur savulaik maestro spēlēja savu valsts eksāmena

programmu, kopā ar izcilēm Latvijas džeza mūziķiem Māri Briežkalnu, Andri Grunti un vokālo trio Raimonds Pauls atskaņoja savu kino un teātra mūziku. Izcilais pianists un komponists kavējās arī atmiņu stāstos par studiju gadiem konservātorijā, pieminēja notikumus, kas saistīti ar kino un teātra mūzikas radīšanu. Vakara gaitā izskanēja arī Paula veltījums izcilajam latviešu kordiriģentam Imantam Kokaram un viņa paša klavieru

Okupācijas mūzejam dāvina Amerikā izdotu latvietes atmiņu stāstu

Latvijas Okupācijas mūzejs ir saņēmis vērtīgu dāvanu no Kanādas — latviešu pianistes Veras Leinvēberes sarakstīto atmiņu stāstījumu *Raudāt nav laika* (*No time to cry*), kas vēstī par autores pārdzīvojumiem bēgļu gaitās Otrā Pasaulē kara laikā. Tas ir stāsts par latviešu meitenes nesalaužamo gribu izdzīvot, par spīti tam, ka zudis gandrīz viss, ko viņa mīlējusi. Grāmatu ar autores autografu mūzejam dāvina Ilze Stokvuda (*Stockwood*).

Izdevumu atveda un mūzeja biedrības valdes priekšsēdim Valteram Nollendorfam un mūzeja direktorei Gundegai Michelei nodeva Ženija Vītola no Toronto. Viņa mūzejā pašlaik ir brīvprātīgā darbiniece.

G. Michele izteica mūzeja pateicību Ilzei Stokvudai par bibliotēkas papildinājumu ar vērtīgu grāmatu, par kuēu mūzejs citādi nebūtu uzzinājis un nebūtu varējis to iegādāties. Šāds

skolotājam Emīlam Dārziņam mūzikas skolā Olgai Borovskai.

Pēc koncerta, kas bija kupli apmeklēts, Raimondam Paulam uzacīnāja parakstīties Jāzēpa Vītola Mūzikas akadēmijas Goda grāmatā. Tajā kādreizējais absolvents atstāja ierakstu: „Mūzikas akadē-

No kreisās: Okupācijas mūzeja direktore Gundega Michele, OM biedrības valdes priekšsēdis Valters Nollendorfs, Ženija Vītola

dāvinājums ir brīnišķīgs veids, kā atbalstīt mūzeja darbu, un ir tikpat svarīgs kā finansiālais atbalsts. Veras Leinvēberes liecība papildina vēstījumu, ar kuēu mūzejs iepazīstina savus apmeklētājus.

Pagaidām grāmatu savā darbā

izmantos mūzeja darbinieki, bet nākotnē, kad rekonstruētajā mūzeja ēkā — *Nākotnes namā* ar ziedotāju atbalstu tiks iekārtota bibliotēka, grāmata būs pieejama arī citiem pētniekiem.

Līga Strazda,
OM sabiedrisko lietu speciāliste

mija man ir devusi ļoti daudz. Paldies pedagogiem, it sevišķi Hermanim Braunam. Man ir prieks, ka šodienas Mūzikas akadēmija attīstās un pilnveidojas.”

Labdarības koncerta gaitā jaunu ērģeļu būves atbalstam sa- vākti 10 837 lati.

LATVIJA DIENU RITĒJUMĀ

Atceroties pagātni, jāveido stipra un varena valsts

Atceroties pagātnes notikumus, ir jāveido stipra un varena valsts, pie Brīvības pieminekļa, pieminot 1949. gada 25. marta deportāciju un komunistiskā genocīda upuru, teica Valsts prezidents Andris Bērziņš.

Prezidents uzsvēra, ka Latvija jāveido par valsti, kuŗu cienām paši un kuŗu cienā visa pasaule. Nākotne jāveido, atceroties pagātni un visiem kopā rūpējoties par to, lai tik traģiski notikumi vairs nekad neatkārtotos.

Valsts prezidents aicināja godbijībā noliekt galvu 1949. gada deportāciju un visu komunistiskā režīma upuru piemiņai.

Spītējot stiprajam vējam, lietum un aukstajam laikam, aptuveni 40 cilvēki piedalījās atceres brīdī Šķirotavas stacijā, pieminot 1949. gada 25. marta deportāciju un komunistiskā genocīda upurus. Starp klātesošajiem pārsvarā bija vecāka gadagājuma ļaudis, taču piemiņas sarīkojumu apmeklēja arī bērni un jaunieši. Klātesošie dalījās atmiņās par piedzīvotajām šausmām un traģēdijām vairāk nekā pirms 60 gadiem, kā arī pauda cerību, lai līdzīgi notikumi nekad vairs neatkārtotos.

Rīgas domes pārstāvis sarīkojumā pateicās visiem, kas palīdzējuši pirms četriem gadiem Šķirotavā izveidot mākslinieka Aivara Vilipsona komunistiskā genocīda upuru piemiņai veltīto skulptūru un atceres vietu „Apstājies. Piemini. Neaizmirsti”, kur traģisko notikumu dalībniekiem un tuviniekiem iespējams nolikt ziedus un atcerēties traģiskos notikumus.

Pēcpusdienā Okupācijas mūzejā tika demonstrēta dokumentālā filma „1949. gada 25. marta deportācijas. Mājupceļš”.

Valsts prezidents Lietuvā

Valsts prezidents Andris Bērziņš uzturējās darba vizītē Lietuvā un tikās ar Lietuvas prezidenti Daļu Gribauskaiti. Abi prezidenti apliecināja, ka galvenais sarunu temats bijis enerģētikas politikas un enerģijas piegāžu diversifikācijas jautājums Baltijas valstīs.

Runājot par Visaginas AES būvniecības projektu, Andris Bērziņš uzsvēra, ka šobrīd *Latvenergo* rīcībā esošā informācija un pieejamie noteikumi, ar kādiem paredzēta daudzpusējā sadarbība AES būvniecībā, liecina, ka Latvijai šis projekts ir izdevīgs. Tomēr vairāku valstu iesaiste šī projekta īstenošanā prasīs arī daudz pūļu, lai nonāktu līdz līguma noslēgšanai. Lietuvas prezidente uzsvēra, ka koncesijas līgums AES projektam varētu tikt parakstīts jau šī gada jūnijā, pārnesot projekta attīstību nākamajā fazē. Šobrīd sarunas ar partneriem par dalību projektā notiek energosabiedrību līmenī. Latvija Visaginas AES projektā ir gatava piedalīties, vienīgi pamatojoties uz ekonomiskā un komerciālā izdevīguma principiem.

Tiek lēsts, ka jaunā spēkstacija izmaksās līdz pieci miljardi eiro (3,5 miljardi latu). Patlaban prognozē, ka elektroenerģiju tā sāks ražot 2020. gadā.

Ziedu nolikšana pie Brīvības pieminekļa

CVK atkal vadīs Cimdars

Saeima 22. martā atklātā balsojumā par Centrālās vēlēšanu komisijas (CVK) priekšsēdi atkārtoti ievēlēja Arni Cimdaru. Viņš CVK vada kopš 1997. gada. Par Cimdaru CVK priekšsēža amatā nobalsoja 77 deputāti, pret - viens, atturējās trīs. Cimdars bija vienīgais izvirzītais kandidāts.

Savā uzrunā Cimdars norādīja, ka tuvākajā laikā CVK galvenie uzdevumi būs vēlēšanu reģistra ieviešana Saeimas vēlēšanās, kā arī elektroniskās balsošanas ieviešana.

CVK sastāvā ir deviņi locekļi, no kuŗiem priekšsēdi un septiņus locekļus ievēlēja Saeima, bet vienu locekli no tiesnešu vidus - Augstākā tiesa savā plēnumā. CVK pilnvaru termiņš ir četri gadi, un kārtējam CVK vēlēšanām jānotiek ne vēlāk kā sešu mēnešu laikā pēc jaunās Saeimas sanāksšanas.

Olšteins veidos savu organizāciju

Klāvs Olšteins 11. Saeimā tika ievēlēts no Zatlera Reformu partijas, taču drīz vien kopā ar domubiedriem pameta šīs organizācijas rindas, izveidojot neatkarīgu parlamentāriešu grupu. Šāds manevrs ļāvis Olšteina sešiniekam iegūt lielu svaru Valža Dombrovska koalīcijā, jo bez tā atbalsta šā brīža valdībai ir tikai 50 Saeimas deputātu balsis.

Tagad politiķu aprindās runā par Olšteina sešinieka vēlmi meklēt jaunus sadarbības partnerus un par Valža Dombrovska valdības nestabilitāti. Olšteins pats gan to noliedz. Viņš neesot iesaistījies sarunās nedz ar ZZS, nedz ar topošo Einara Repšes organizāciju, visticamāk, Olšteina grupa pārtapšot par patstāvīgu organizāciju. Olšteinieši arī negrasoties kļūt par koalīcijas klupšanas akmeni, jo ir apmierināti ar valdības darbu.

Draud ar provokācijām 9. maijā

Aktīvisti no Krievijas 9. maijā iecerējuši uz autobusiem Rīgā un Tallinā izvietot padomju diktatora Josifa Staļina portretus, rīkojot skandalozu akciju “Uzvaras autobuss”. Drošības policija sola izvērtēt iespējamo akciju un lemt par turpmāko rīcību.

Ārlietu ministrijas preses sekretārs Jānis Silis skaidro, ka Latvijai nav pieņemama nekādu totalitāro ideoloģiju slavināšana un Latvijā gan padomju, gan nacistiskās simbolikas publiska demonstrēšana

ir aizliegta. Tas “akcijas” organizētājiem būtu jāatceras, pirms viņi plāno šķērsot Latvijas robežu. Latvijas tiesībsargājošās iestādes izvērtēs, cik šāda “akcija” ir atbilstīga Latvijas likumdošanai un vai tā ir saskaņā ar mūsu pavalstnieku interesēm.

Ekonomikas ministrs teicami runā angļu valodā

Ekonomikas ministrs Daniels Pavļuts izpelnījies uzslavas sakarā ar labajām angļu valodas zināšanām. Viņš ir krass pretstats kādreizējam finanču ministram Atim Slakterim, kas 2008. gadā intervijā biznesa telesabiedrībai *Bloomberg* teica, ka Latvijas ekonomikā nav *nothing special* (nekā īpaša).

Ministru prezidents Valdis Dombrovskis un Pavļuts bija ieradusies vizītē Apvienotajos Arabu Emirātos un Katarā. Tās laikā Pavļuts ļoti labā angļu valodā sniedza interviju starptautiskajam telekanālim *Aljazeera*. Tīmekļa portālos pēc tam varēja lasīt: „Daniels *Something Special* Pavļuts”, „Esam lepmi, ka mums ir Pavļuts. Šajā cilvēkā redzams augstākās amatpersonas potenciāls.”

LZS kongresā

Jelgavā, Latvijas Lauksaimniecības universitātē, notika Latvijas Zemnieku savienības (LZS) kongress. Bija ieradusies 280 delegāti. Pēdējā gada laikā LZS rindās iestājušies 79 jauni biedri.

Kongresā runu teica *Zaļo* un Zemnieku savienības valdes priekšsēdis Augusts Brigmanis. Viņš uzsvēra, ka LZS mērķis ir uzvarēt 2013. gada pašvaldību vēlēšanās. Sacensība par ietekmi pašvaldībās nākamajās vēlēšanās nebūs viegla, bet ZZS priekšrocības esot pieredze un spēja piedāvāt pašvaldībām skaidru attīstības programmu. Līdz šim veiktā administratīvi teritoriālā reforma bijusi neveiksmīga, tās smagums bija jāiznes pašām pašvaldībām, turklāt ekonomiskās krīzes apstākļos. Savā jaunajā programmā LZS atbalsta tieši vēlētas otrā līmeņa - apriņķa pašvaldības. Cik apriņķu būs, LZS vēl nav vienojusies. Tiek pieļauts, ka vai nu ir jāatjauno vēsturiskie apriņķi, vai tie jāveido ap deviņām lielajām republikas pilsētām.

Brigmanis arī apgalvoja, ka valdība nākusi klajā ar chaotiskiem paziņojumiem, kuŗiem neseko attiecīga rīcība. Galvenie jautājumi patlaban esot 16. marts, bijušie un

gaidāmie referendumu. Brigmanis apliecināja, ka LZS ir gatava deleģēt darbam valdībā savus zinīgos un pieredzējušos ministrus, kuŗi veiksmīgi varētu īstenot iecerētās reformas.

Aicina uz sankcijām pret Latviju

Krievijas Valsts dome pieņēmusi rezolūciju „Par cilvēktiesību pārkāpumiem un nacisma rehabilitācijas nepieļaušanu Latvijā”. Domes deputāts, Starptautisko lietu komitejas vadītājs Aleksejs Puškovs aicinājis Krieviju ieviest pret Latviju ekonomiskās sankcijas, kā arī noteikt vīzu ierobežojumus Latvijas politiķiem. Puškovs paziņojis, ka šāda rīcība nepieciešama saistībā ar nacisma atdzimšanu Latvijā un nepilsoņu statusa problēmām. Viņa ieskatā būtu jāievieš Krievijas naftas un gāzes piegāžu embargo visām Baltijas valstīm. Krievijas Valsts dome šajā jautājumā ievēro starptautisko tiesību normas. Pēc viņa teiktā, leģionāru diena ir neonacistisks pasākums. Turklāt tās atcere uzskatāma par apvainojumu „visiem antihitleriskās koalīcijas kaŗavīriem”, kā arī nacistu un viņu sabiedroto upuriem.

Grūtumu drūmā prognoze

Ja latviešiem neizdosies tikt vaļā no kalpa kompleksa, tad viņi jau šajā gadsimtā noies no vēstures skatuves, intervijā žurnālam *Klubs* saka jurists un publicists Andris Grūtups. Viņš norāda, ka lielākā nelaime ir tā, ka vairākumam veicātvēns un vecāmatē muižā bijuši vai nu kučieris, vai šuvēja, vai *obers*, vārdu sakot, - muižas kalps. Tātad visi - gan politiķi, gan zinātnieki, gan visi tie, kuŗi sevi sauc sarežģītos vārdos, - tomēr ir šo kučieru un šuvēju bērni. Un tas uzliek tādu briesmīgu zīmogu.

Grūtupam gan neesot nekādu šaubu, ka latvieši ir talantīgi. Tomēr tādu, kas justos kā kungi, ir pavisam nēdaudz no kopējās masas, bet pārējie visi esot ar briesmīgu kalpa sindromu un ārpriekšēji stūrgalvīgi.

„Bet jūs zināt, ka stūrgalvība ir muļķības pavadone. Ja cilvēks ir muļķis, viņš nekad citam nepiekritīs. Tas portrets nav visai glaimojošs, taču, ja atrastos kāds izcils valstsvīrs, varbūt kaut kas iznāktu, jo skaidrs, ka latvieši ir ļoti strādīgi. Būtībā viss ir mūsu rokās. Ja atradīsies kāds izcilnieks nācijas vidū, varbūt arī citas tautības, tad nācija var izveidoties par ļoti spēcīgu organismu.

„Ja tik izdotos atšķaidīt un noņemt kalpa kompleksu. Bet, ja tas nenotiks, domāju, latvieši noies no vēstures skatuves. Šajā gadsimtā,” intervijā saka Grūtups.

“Olšteina sešinieks” nodibina biedrību *Brīvie demokrāti*

Par “Olšteina sešinieku” dēvētā neatkarīgo deputātu grupa nodibinājusi biedrību *Brīvie demokrāti*. Par biedrības valdes priekšsēdi ievēlēja Saeimas Publisko izdevumu un revīzijas komisijas priekšsēdi Elīna Siliņa. Deputātu grupa sola nešūpot Dombrovska valdību, bet piedāvās koalīcijas partneriem idejas ekonomikas “restarētšanai”.

Neatkarīgo deputātu neformālais līderis Klāvs Olšteins noliedz runas, ka seši deputāti, bez kuŗiem valdībai nebūtu vairākuma, ir iesaistīti sarunās ar opozīcijā esošo *Zaļo* un Zemnieku savienību par lielākām politiskās izaugsmes iespējām.

Olšteins apgalvo, ka Brīvie demokrāti dibināti tāpēc, ka Neatkarīgo deputātu grupa grib parādīt, ka ir vienota un strādā kopā. Par partijas izveidošanu šobrīd viņi nediskutējot, un tas neesot “prioritārais mērķis”, tomēr neesot arī izslēgts. Biedrība negribētu “vilkt nekādas līnijas” politiskajiem spēkiem, ar kuŗiem varētu sadarboties, galvenais, lai tie piekristu *Brīvo demokrātu* idejām. Olšteina ieskatā Ministru prezidenta Valža Dombrovska (*Vienotība*) valdība varētu nostrādāt visu 11. Saeimas pilnvaru laiku.

Pētījumu centra *SKDS* direktora Arņa Kaktiņa ieskatā Olšteina sešinieka manevri, visticamāk, saistīti ar nākamajām vēlēšanām.

Valdības gāšanas plāns

Tīmekļa portālā *pietiek.com* stāstīts par Dombrovska valdības gāšanas plāniem. Šķēles ģimenei piederošā biroja notikusi triju oligarchu - Andra Šķēles, Aināra Šlesera un Aivara Lemberga tikšanās. Trijotne vienojusies, ka valdība, visticamāk, noturēsies ne ilgāk kā līdz rudenim un līdz tam laikam gaidāma politisko spēku pārgrupēšanās, kur centrālo lomu ieņems bijušā Ministru prezidenta Einara Repšes nodibinātā biedrība *Latvijas attīstībai*. Trīs tā dēvētos „vecos oligarchus” šāds scēnārijs apmierina. Lembergs saņem kompanioniem esot ļāvis noprast, ka viņa ietekmē esošā *Zaļo* un Zemnieku savienība tuvāko mēnešu laikā atgriezīsies valdībā. Tas tiks darīts, izspēlējot „Olšteina sešinieka” kārti. Viņi vēlēšies palielināt savu ietekmi valdībā, iegūstot vienu ministra amatu. Tālāk valdības maiņas scēnārijā aplūkota iespējamā *Vienotības* sašķelšanās, kad daļa Saeimas frakcijas deputātu pieslietos Repšiem. „Olšteina sešinieks”, daļa *Vienotības* un vēl daži „saimnieciski domājoši” Zatlera reformu partijas deputāti līdz rudenim varētu izveidot bloku ar 17 - 18 balsīm Saeimā un likt pamatus jaunai valdībai, ļoti ticams, ka ar Repši Ministru prezidenta amatā.

„Repše ir pareizi pateicis, ka bez uzņēmējdarbības nevar pastāvēt valsts. Man ar Repši ir bijuši konflikti, bet viens ir skaidrs - ja viņš kaut ko izlēma, tad sekoja rīcība. Tāpēc Repše nebūtu sliktākais Ministru prezidents šajā situācijā, kad stabilitāte, kas draud pārāgt stagnācijā, jāpārvērš par attīstību,” portālam *pietiek.com* pauda Ainārs Šlesers.

Tā dēvēto trīs veco oligarchu līdzšinējā darbība lielā mērā bija pamatā toreizējā Valsts prezidenta Valža Zatlera lēmumam par 10. Saeimas atlaianu. Pēc ārkārtas Saeimas vēlēšanām viņu ietekme politikā ir sarukusi. Šlesers un Šķēle ir likvidējuši savas partijas, bet Lemberga ietekme, kopš *zaļie zemnieki* ir ārpus valdības, ir mazinājusies, bet nav izskausta.

Ziņas sakopojis P. Karlsons

LAIKU UN VIETU MIJĀS

LR krievu šovinistu latviskie iztapoņi

VĒROJUMI UN PĀRDOMAS

“Esam gatavi iziet ielās!” - šādu agresīvu, kaujiniecisku virsrakstu Rīgas krievvalodīgās avīzes *Vesti Segodnja* žurnāliste Jūlija Aleksandrova devusi informācijai par sanāksmi, ko sasaukusi Latvijas sabiedrisko organizāciju koordinācijas padome. Lai šis lepnais nosaukums jūs nemaldina - zem šī jumta pulcējas t. s. krievvalodīgo kopienas dažādu grupu un grupiņu darboņi.

Koordinācijas padomes sanāksmes organizatori sarīkoja debates par to, kā novērtēt referendumu iznākumu un kā turpināt (!) “cīņu pret diskrimināciju”.

Bija aicināti “dārgie viesi” - latvieši, kuŗu “neierastie” viedokļi referendumu gaidās “sacēlušī troksni”, kā raksta Aleksandrova.

Un kas tad atnāca? Biznesa konsultants Ainārs Komarovskis, ekonomists Einārs Graudiņš, sabiedriskā darbiniece Iveta Ridere un, galvenais, žurnālists Viktors Avotiņš.

Tagad pievērsiet uzmanību izteiksmīgajam Avotiņa raksturojumam, ko sniegusi Jūlija Aleksandrova:

“Avotiņa kungu jau sen dēvē par pēdējo latviešu inteliģences pārstāvi, inteliģences nevis rietumnieciskā, “intelektuālajā” ziņā, bet krieviskajā (!), morāli ētiskajā ziņā.” Te zemteksts itin izteiksmīgs: Rietumi ir tumsa, Krievzeme gaisma, vai ne?

NRA publicists Avotiņš (kuŗu kā izcilu un godīgu raksturojis akadēmiķis Jānis Stradiņš) neesot vienīgais, liek saprast raksta autore: arī pārējie, kas bija ieradušies, “cienī savu tuvāko”, lasi - diskriminētos un pazemotos krievus un krievvalodīgos. Gan NRA, gan krievvalodīgajā nedēļas laikrakstā *KM-Latvija* un citos izdevumos un portālos Avotiņš nu jau labu laiku izsakās, var teikt, saskaņā ar *Saskaņas centra* platformu.

Un pārējie “dārgie viesi”? Einārs Graudiņš, kas netieši saistīts ar *Dienas* īpašniekiem, pēdējos gados izcēlies savos minētajā avīzē publicētajos *blogos* kā gandrīz vai anekdotisks padomju ideoloģijas pārdējs. Viņš sevi bez jebkādas ironijas dēvē par “marksisma teorētiķi, internacionālistu pēc satura, antiglobālistu pēc formas”. Man jau ir gadījies *Laika/BL* slejās pasmīkņāt

par Graudiņa domu graudiem.

Ainārs Komarovskis uzskatāms, piedodiet, par “krievmili kvadrātā”. Egils Līcītis *Latvijas Avīzē* trāpīgi pazobojies par “Komarovska paskvilām krievu presē”, un pēdējais tagad *Dienā* atspēlējies, nākdams klajā ar apcerējumu *Kāda ir atšķirība starp latvieti un krievu Latvijā?* Komarovskis citē likumu pantus un instrukciju paragrafus, lai pierādītu, cik beztiesīgi Latvijā ir nepilsoņi, kādas profesijas viņiem liegtas u.tml. Viņš nemin ne vārda par to, ka nepilsoņiem neviens neliedz pelnīt iztiku neskaitāmās jomās, kas nav saistītas ar valsts iestādēm, un viņi, tāpat kā krievvalodīgie LR pavalstnieki, var aizgūt nēm baudīt krievu kultūru, priecāties par Rīgas Krievu teātra premjērām un Krievijas “radošo kolektīvu” viesizrādēm, Rīgā pirkt visas Maskavā izdotās grāmatas, tostarp melnsimtnieciskās, lasīt trīs lielas Rīgas krievu avīzes un veselu blāķi žurnālu. Ko vēl vajag? Nē, Komarovskis žonglē ar pantiem un cipariem, mēģinot pierādīt, ka latvieši apspiež un pazemo krievus *kā tādus...*

Aleksandrovas rakstā nav pie-

minēti vēl divi latviešu “inteliģenti, kas nav intelektuāļi”: Sandris Točs un Juris Paiders. 1994. gadā, kad es pēc 22 gadu promienes atkal biju dzimtajā Rīgā, mani taisni Preses ballē iepazīstināja ar Juri Paideru, kas esot spīdošs ekonomists. Tam es joprojām ticu, ekonomikā viņš teicami orientējas, bet politikas sfairā Paiders, var teikt, ir “putiniskāks par Putinu”: kopā ar stalinisko āģitpropu arī vēl šodien tic, ka Katiņā poļu virsniekus šāvuši vācieši. Arī citos jautājumos Paiders, kas ir viens no NRA slejiniekiem, metaforiski dod priekšroku ātrvilcienam Rīga - Maskava, nevis *Via Baltica*. Bet īpašu ievēribu Paiders izpelnījies ar to, ka viņš trijātā ar Jāni Urbanoviču un maskavieti Igoru Jurgensu sastādījis gaužām neobjektīvo grāmatu *Nākotnes melnraksti*, kuŗas otrais, divtik biežāks sējums teju, teju nāks klajā.

Bet nu mums jāatgriežas tajā sanāksmē, par kuŗu raksta Jūlija Aleksandrova: viņasprāt bez latviešiem (t. i., šiem derīgajiem latviešiem) “krievu jautājums” nav atrisināms. Ainārs Komarovskis ar nožēlu konstatēja, ka latviešu publika neko nezina par to, “kā ārdās un trako valodas inspekcija”. Un Einārs Graudiņš ņēma palīgā gan Hāgas un Ženēvas konvencijas, gan Teherānas, Jaltas un Potsda-

mas konferenču lēmumus, lai pierādītu, ka “4. maija republika” nekādi nevarot būt pirmšķaŗa Latvijas brīvvalsts turpinājums.

Uzklausījusi šos “derīgos latviešus”, komitejas *Par godīgumu un taisnību* priekšsēde Jeļena Batšinska teica: “Situācija saspringta līdz pēdējam, un mēs esam gatavi iziet ielās, kā 2004. gadā.”

Iziet ielās! *Pilsoņu un nepilsoņu savienības* priekšsēdis Vladimirs Sokolovs pastāstīja, ka jau tagad sāksies priekšdarbi grandiozai manifestācijai, kas notiks 15. oktobrī, atceroties 20 gadus, kopš Latvijas iedzīvotāji sadalīti pilsoņos un nepilsoņos.

Tikmēr tiek vākti paraksti, lai sarīkotu kārtējo referendumu - ar prasību vienā rāvienā piešķirt pavalstniecību visiem nepilsoņiem. Līdz septembrim jāsavāc 10 000 parakstu, bet organizātori cer, ka šis skaitlis jau būs sasniegts līdz 9. maijam, “jo Uzvaras diena mums visiem taču ir sakrāls (!) neatkarības un brīvības simbols”.

Pakalpīgais Ainārs Komarovskis jau apsolījis organizēt tādu radio vai televīzijas raidījumu valsts valodā, kas iepazīstinās latviešus ar jautājumiem, “no kuŗiem baidās valdošā elite”. Nosaukums jau izdomāts: *Nekā svēta*.

Patiesām - nekā svēta!

Franks Gordons

Par referendumiem un bezatbildīgu politiku

Itin naska, izrādās, ir šī politiskā apvienība *Visu Latvijai!/TB/LNNK*, par kuŗu pagājušā gada ārkārtas Saeimas vēlēšanās savu balsi atdeva 3045

pavalstnieki ārvalstīs, tostarp, jādama, savs skaits *Laika* un *Brīvās Latvijas* lasītāju. Saeimā dažāda veida priekšlikumi no apvienības puses birst kā no pārpilnības raga. Nelaime vienīgi tā, ka lielākoties tie neaplicina īpaši izjustu lielu atbildību par Latviju un tās sabiedrību.

Šo struktūru mēs visi pazīstam ar nosaukumu *Nacionālā apvienība (NA)*, lai gan precīzāks apzīmējums būtu *Nacionālistu apvienība*. Pirms referendumu par valsts valodas jautājumu NA nāca klajā ar domu, ka Satversmes tiesai (ST) būtu jālūdz šo procesu atzīt par antikonstitucionālu. Pieteikumu ST parakstīja arī deputāti no *Vienotības*, bet bez rezultāta - ST atteicās procesu apturēt, paskaidrojot, ka tā būtu nepamatota iejaukšanās likumdošanas jautājumos. Referendumus notika, un, kā zināms, liels vairākums pavalstnieku (tostarp 31461 pavalstnieks ārvalstīs) nobalsoja pret domu, ka krievu valodai būtu jāpiešķir valsts valodas statuss.

Kopš tā laika politiskajā vidē notikušas visnotaļ intensīvas diskusijas par referendumiem pašiem. Nav nemaz tik ļoti sen, kad deputāti sprieda, ka tautai jādod vēl lielākas tiesības ierosināt referendumus. Un tautai piešķīra tiesības ierosināt Saeimas atļaušanu. Notika diskusijas par to, ka Saeima varētu obligāti apspriest jebkuŗu jautājumu, ko iesniedz konkrēts skaits pavalstnieku - varbūt desmit tūks-

toši un varbūt tikai pieci tūkstoti. Šajā sakarā mināms tīmekļa portāls *Manabalss.lv*, kur katrs var pieteikt savu jautājumu. Pagaidām tur savākti 10 tūkstoti parakstu par trim jautājumiem - atklāt tā dēvēto „ofšoru” patiesos īpašniekus, sodīt Saeimas deputātus, kuŗi pārkāpj zvēresta noteikumus (runa ir par tiem deputātiem, kuŗi parakstījis par krievu valodas tiesībām, lai arī zvērestā ir solīts sargāt latviešu valodu kā vienīgo valsts valodu), kā arī ļaut 10 tūkstotiem cilvēku iesniegt likumdošanas priekšlikumus, kuŗi Saeimai būtu jāapspriež obligāti. Saeima par šiem jautājumiem vēl nav spriedusi, un pagaidām šķiet, ka process iet reversā - vairāk aizliegt nekā pieļaut.

Tas ir tāpēc, ka patlaban Latvijā tiek vākti paraksti vēl par vienu jautājumu, proti, - par pavalstniecības automatisku piešķiršanu visiem valsts nepavalstniekiem. Arī šoreiz NA ir *sabuntojusies* - nevajag to atļaut, te runa ir par valsts kodolu, vispār par tādām lietām nevajag referendumus rīkot u.tml.

No otras puses, referendumu tomēr ir ļoti labs veids, kā uzziņāt sabiedrības viedokli par kādu jautājumu. Eiropā rekordīst šajā ziņā ir Šveice, kur referendumu par dažnedažādiem jautājumiem ir ierasti jau kopš 19. gadsimta beigām. Latvijā referendumu notiek retāk. Kopš neatkarības atjaunošanas līdz balsošanai nonākuši astoņi referendumu, vairākumā no tiem nesavācās nepieciešamais kvorums. Ar referendumu palīdzību tika mikstināti naturalizācijas noteikumi, atlaista bēdīgi slavenā 10. Saeima un noraidītas krievu valodas tiesības. Ar to arī viss ir pateikts.

Ja iecerētu referendumu par nepavalstnieka statusa likvidēšanu, tad, manuprāt, lai tik vāc parakstus tie, kuŗiem tā liekas laba doma. Savāks 10 tūkstotus, Centrālajai vēlēšanu komisijai būs jāizsludina papildu parakstu vākšana. Savāks nepieciešamo skaitu, atkal būs referendums. Procesā veicinātāji ļoti cer, ka latvieši tad būtu ļoti apātiski un lielākoties balsošanā nepiedalītos.

Tas ir tikai vēlmes, turklāt visai bezcerīgas. Arī pirms referendumu par valodu dažs apgalvoja, ka latvieši būšot apātiski, bet aktīvāki būšot tie, kuŗi krievu valodai vēlas piešķirt papildu tiesības. Lika drusku pagaidīt! Referendumā vēlētajū aktivitāte bija neierasti liela - piedalījās vairāk nekā 70 procenti pavalstnieku (salīdzinājumam - referendumā par Saeimas atļaušanu piedalījās tikai 45 procenti, lai gan toreiz kvorums nebija nepieciešams, un 11. Saeimas vēlēšanās savu izvēli izdarīja mazāk nekā 60 procenti pavalstnieku). Nav iemesla domāt, ka referendumā par pavalstniecību vēlētajū aktivitāte būtu īpaši mazāka, jo arī šajā gadījumā runa tomēr ir par vienu no valsts pamatpostulātiem. Tāpat kā valsts valoda, arī pavalstniecība ir centrāls elements valsts esamībā, un es neticu, piemēram, ka tādā gadījumā vairākums *Laika* un *Brīvās Latvijas* lasītāju sēdētu uz rokām. Nebūt ne.

Taču tas nenozīmē, ka būtu vēlams referenduma procesu apturēt, un tam ir kāds ļoti vienkāršs iemesls. Krievijai attiecībā ar Latviju vienmēr ir bijuši divi galvenie jājamzirdziņi. Viens ir krievu valoda. Otrs ir nepavalstnieki. Kremļis nenogurdams brēc, ka nepavalstnieka statuss mūsdienu Eiropā ir

kaut kas pagalam nepieņemams. Referendums par valsts valodu attiecīgo jautājumu apbēreja pavissam. Jautājums tika pieteikts un ļoti pārliecinoši noraidīts. Velti Kremļa piektā kolonna Latvijā apgalvo, ka patiesībā krievu valodu par otru valsts valodu vēlas daudz lielāks skaits, jo nepavalstnieki nevarēja balsot. Paši vainīgi. Ja grib balsot, tad vajag naturalizēties. Ja to negrib, lai sež klušu, jo tādējādi cilvēks no piedalīšanās valsts politiskajā dzīvē tomēr ir atteicies.

Tas pats ir vēlams arī attiecībā uz pavalstniecības referendumu. Ļoti iespējams, ka šoreiz neizdosies savākt nepieciešamo parakstu skaitu, jo, domājot par nākamgad gaidāmajām pašvaldību vēlēšanām, diez vai *Saskaņas centrs* un tam līdzīgie īpaši vēlēšies kaitināt vēlētajus latviešus, un maz ticams, ka SC cilvēki tikpat aktīvi atbalstīs pavalstniecības jautājumu, kā tie atbalstīja valodas jautājumu. Taču arī tad, ja parakstus savāks, tad iesim un balsosim. Pateiksim stingru nē un arī šo trumpi izņemsim no Kremļa rokām. Jo, vēloties procesu apturēt, pirms tas ir sācies, mūsu valsts nacionālistiski noskaņotie likumdevēji nodrošina tieši pretējo - tas ļautu Maskavai apgalvot, ka tautas tiesības Latvijā tiek mākslīgi apslāpētas, neļaujot tai spriest par savu tuvāko cilvēku likteni. Zinot, cik ļoti skaļa ir Krievijas propagandas balss, vai tas patiesām ir tas, ko mēs vēlamies? Nē, to mēs nevēlamies vis.

Priekšlikumi no NA nākuši ne jau par referendumiem vien. Nacionālisti grib atteikties no sistēmas - uzturēšanās atļauju dot tiem, kuŗi Latvijā iegulda zināmu summu naudas, jo šie pieprasījumi lielākoties nāk no austrumiem.

Viņi grib stingrākus naturalizācijas noteikumus tieši gados vecākiem nepavalstniekiem (kāpēc tieši tiem?), viņi vēlas naturalizācijas procesā ieviest „lojalitātes” prasības (it kā lojalitāte nebūtu visnotaļ netaustāms jēdziens), viņi vēlas atņemt pavalstniecību tiem, kuŗi nav pietiekami „lojāli”. Saistībā ar pavalstniecības referendumu viņi vēlas grozīt Satversmi, lai referendumu par pavalstniecību tiktu aizliegti vispār. Runa vienmēr ir par demokrātijas sašaurināšanu, nevis paplašināšanu, un diez vai tā ir pati labākā attieksme pret valsts un sabiedrības nākotni.

Protams, Amerikā dzīvojošie lasītāji šādu attieksmi sapratis, domājot par politiku arī savā valstī. Ja var ticēt no Republikāņu partijas priekšvēlēšanu laikā dzirdētajam, tad būtiskākie jautājumi Amerikas Savienotajām Valstīm patlaban saistās ar sievietes dzimumorgāniem un homoseksuālu personu tiesībām. Daudz mazāk kāds interesējas, piemēram, par ASV milzīgo parādu, par bezdarbu, par prātam neapņemtā dārgo kaŗu Afganistānā. Nē, galvenais ir sekss jautājumi, izskanējis pat nūdien neprātīgs priekšlikums aizliegt kontraktīvus līdzekļus. Līdzīgi arī Latvijā. Vai topošo pavalstnieku „lojalitāte” tiešām ir svarīgāka par valsts tautsaimniecību, par to, ka drīz sāksies nozīmīgas debātes par Eiropas Savienības nākamo finanču periodu, par to, kas tiks runāts maijā gaidāmajā NATO galotņu apspriedē Čikāgā, kā arī par to, ka Amerikas avantūrā Afganistānā piedalās arī savs skaits Latvijas kaŗavīru? Nu nē.

Lūk, kur ir runa par bezatbildīgu politiku!

Kārlis Streips

Sallija Benfelde

Mēs kāpjam kalnā

Saruna ar 11. Saeimas deputātu, Brīvības un solidaritātes fonda priekšsēdi, Latvijas Ārpolitikas institūta goda direktoru **Ati Lejiņu**

Nesen jūs sacījāt, ka latviešiem jāpierod pie tā, ka būs labāki laiki. Kā to saprast?

Krize mums bija smaga, par to daudz ir runāts, un vēlreiz to darīt nav vajadzīgs. Galvenais ir tas, ka dati, statistika liecina: mēs ne tikai esam izkāpuši no bedres, kurā iekritām pēc slaveņās „gāzi grīdā!” politikas īstenošanas, bet tagad mēs ejam augšup kalnā. Piemēram, pagājušajā gadā iekšzemes kopprodukta jeb IKP pieaugums bija gandrīz 6 procenti, un tas ir viens no augstākajiem Eiropas Savienībā. Pat Ķīnā šogad prognozē 7 procentu IKP kāpumu. To nevar noliegt, tāpat kā to, ka eksports ļoti pieaug. Visiem tiem, kas pastāvīgi atkārtoti, ka Latvija neko nevar, ka Latvija neko neražo, jāpajautā – ko tad mēs eksportējam? Tiek sacīts, ka mēs eksportējam tikai apalkokus, bet mūsu eksportā koks vairs nav pirmajā vietā. Tāpēc es saku, ka esam iekāpojuši eksporta nišas ārzemēs – ne tikai Eiropas Savienībā, bet arī citur.

Šķiet, Eiropa gaida otro krīzes vilni, tāpēc daudziem nav pārliecības, ka arī turpmāk kāpsim tajā kalnā.

Biju Briselē, mūsu „desanta” sastāvā. Saruna bija par tiešmaksājumiem lauksaimniecībā un kohēzijas fonda naudu, un mēs žēlojamies, ka mums ir grūti, krīze un tamlīdzīgi. Komisāre atbildēja, ka nevajag žēloties, IKP pieaug arī šogad, un mēs nemaz nespēsim tikt galā ar visu kohēzijas fonda naudu, jo visu uzreiz izdarīt nevar. Briselē tiek modelēti nākotnes ekonomiskie procesi, un jāteic, ka no tā, ko zinu, var secināt, ka šogad mums IKP pieaugums būs nevis prognozētie 1,5 procenti, bet varētu būt pat 4 procenti.

Kāpēc Latvijas iedzīvotāji ne jūt to, ka kāpjam atkal kalnā augšā?

Nevienā valstī uzreiz IKP kāpumu ne jūt, paiet laiks, līdz kāpumu izjūt visa tautsaimniecība kopumā. Var sacīt, ka pirmās bezdelīgas jau ir manāmas – pagājušajā gadā privātajā sektorā pieauga darba vietu skaits, samazinājās bezdarbnieku rindas. No tā sauktajiem „simtlatniekiem” darbu atrada aptuveni 56 tūkstoši cilvēku.

Šogad turpinās tendence pieaugt darba vietu skaitam. Turklāt šogad ir pēdējais konsolidācijas jeb budžeta samazināšanas gads. Protams, tas nenozīmē, ka jau nākamgad mēs varēsim dzīvot ļoti zaļi, jo nedrīkstam atkārtot iepriekšējās kļūdas. Ir jāsaprot tas, ko krīze ir mācījusi mums, Eiropai un arī Amerikai: naudas ir tikai tik, cik tās ir. Ja naudu aizņemas, vēlāk tik un tā nauda būs jāatdod, bet brīdis prieka par aizņemšanos ir ļoti īss.

Jūs runājat par ekonomiku kopumā, bet cilvēki ikdienā saskaņas ar daudz ko konkrētu, kas ir visai traģisks. Piemēram, veselības aprūpē pieejamība joprojām samazinās – cilvēkiem nav naudas pat nelieliem

Atis Lejiņš:

Var sacīt, ka pirmās bezdelīgas jau ir manāmas – pagājušajā gadā privātajā sektorā pieauga darba vietu skaits, samazinājās bezdarbnieku rindas. No tā sauktajiem „simtlatniekiem” darbu atrada aptuveni 56 tūkstoši cilvēku

Ir jāatrod vidusceļš starp cilvēku veselības vajadzībām un nesaprātīgu veselības budžeta naudas tērēšanu

... pietiek uz katrām vēlēšanām taisīt jaunu partiju! Ir laiks nākt pie prāta. ... Zatlera lēmums par Saeimas atļaušanu bija pareizs, es pats balsoju par tās atļaušanu, kaut gan biju deputāts

līdzmaksājumiem, lai nokļūtu pie ārsta, izdarītu izmeklējumus, nopirktu zāles. Laukos daudzviet nav sabiedriskā transporta vai arī tas iet vienu vai divas reizes dienā, bet personisko automašīnu nav vai arī degviela ir tik dārga, ka ar tām nav iespējams braukt.

Ja runājam vispārīgi, tad veselības problēmas ir visur, pat turīgajās valstīs. Veselības aprūpe ir kļuvusi dārga, un valstij trūkst naudas, lai to visu subsidētu. Piemēram, amerikāņi apdrošinās privātajās sabiedrībās, bet arī tad gandrīz vairs nevar samaksāt par veselības aprūpes pakalpojumiem, jo apdrošināšana sedz tikai 80 procentus no izmaksām. Turpretī mums veselības pakalpojumu cenas ir nesalīdzināmi zemākas nekā manīs jau pieminētajā Amerikā. Domāju, ka mūsu nelaime bija tā, ka „treknajos gados” visur tika pirktas dārgas medicīniskās aparātūras, slimnīcās bieži vien pat bez vajadzības ieguldījām milzu naudu. Esam

bijuši ārkārtīgi izšķērdīgi. Joprojām dzīvojam ar padomju laika domāšanu – redz, toreiz veselības aprūpe bija bez maksas. Patiesībā tā nebija, tikai par to uzreiz samaksāja valsts no cilvēku nopelnītās naudas, kurā viņiem nesamaksāja. Tagad bieži cilvēku attieksme ir tāda: es slimoju, valstij jāārstē; es pierādīšu, bet ārsts lai nākamajā dienā par mani rūpējas. Ar to es gribu sacīt, ka cilvēku attieksme šajos jautājumos nav daudz mainījusies kopš padomju laikiem, un kopā ar izšķērdību tas rada problēmas. Tomēr domāju, ka mēs ar to pamazām tiksīm galā. Nav pie mums viss tik slikti. Piemēram, gūžas locītavas protezēšanu samaksā valsts, ja cilvēks gaida rindā un to sagaida, bet, ja rindā negaida visu paredzēto laiku un pusi ir gatavs maksāt pats, valsts samaksā otru pusi. Nekur citur pasaulē tā nav, turklāt tajā pašā Amerikā summa par protezēšanu ir reizes divdesmit lielāka. Ir jāatrod vidusceļš starp cilvēku

veselības vajadzībām un nesaprātīgu veselības budžeta naudas tērēšanu. Ceru arī, ka tiksīm galā ar korporatīvo medicīnas sistēmu jeb „medicīnas mafiju”, kā es to saucu aparātūras un farmācijas iepirkumos. Mēs, likumdevēji, esam izdarījuši labu un vajadzīgu darbu – turpmāk visas trīs Baltijas valstis iepirkumus veselības aprūpē veiks kopā, un tas samazinās iepirkuma cenu, jo lielākam pasūtītajam ir lielākas atlaides.

Ikdienas dzīve ļoti daudziem Latvijas iedzīvotājiem joprojām ir ļoti skarba. Varbūt tāpēc bieži nespējam novērtēt to, ka esam nokāpuši no bizantiskās politikas ceļa, ka mūsu demokrātija un izpratne par to ir vērstā Rietumu virzienā?

Vai jūs domājat, ka mana dzīve Rietumos bija viegla? Divus gadus Amerikā es biju bezdarbnieks, un man bija ģimene. Visur cilvēkiem no rīta jāceļas, jāiet strādāt un vakaros jānāk mājās.

Nedomāju, ka tiem mūsu cilvēkiem, kas aizbraukuši strādāt uz Īriju vai Angliju, ir zelta dzīve. Viņiem ir smagi jāstrādā, bieži pat divos darbos, lai viņi spētu samaksāt savus parādus Latvijā par mājām un dzīvokļiem, kas tika iepirkti treknajos gados. Nav valsts, kurā nebūtu jāstrādā, un nekur nekas nenāk viegli. No bērna kājas esmu strādājis, esmu pieradis, ka ir jāstrādā, bez darba nekā nebūs. Austrālijā piecpadsmit gadu vecumā es sestdienās cēlos un gāju mazgāt automašīnas, lai nopelnītu kādu naudiņu. Gribu arī teikt, ka pasaulē viss mainās, mainās arī tautsaimniecība. Klimata pārmaiņas, enerģētikas problēmas, naftas cenas, eksporta un importa problēmas – ir jāsaprot un jāpierod pie tā, ka ilgi tā vairs nevarēsim, ir jāmainās. Vēl gribu piebilst, ka mums būtu vajadzējis iestāties Eiropas Savienībā deviņdesmito gadu vidū, bet tas, protams, nebija iespējams. Tad mēs būtu tikuši pie lielāka labuma, kā tas bija ar Portugāli un Grieķiju. Bet likteni vainot ir muļķīgi, ir tā, kā ir. Turklāt, paskatieties, – ko abas minētās valstis ir izdarījušas ar to naudu, pie kurās tika? Kādā situācijā šodien ir Grieķija!? Tāpēc gribu teikt, ka tikai nauda arī nav risinājums. Svarīgi ir – ko ar naudu dara un izdara. Tāpēc es, par spīti smagajai situācijai, kurā esam nonākuši, uzdrīkstos teikt, ka pēc desmit gadiem mēs varētu aiziet garām Grieķijai. Jūs pieminējat Bizantijas politikas kultūru – kā zināms, tajā liela loma bija kukuļošanai, spiegošanai, dezinformācijai un ne vienmēr tika pievērsta pienācīga uzmanība progresīvām pārmaiņām pārējā pasaulē. Atklāti sakot, šobrīd Briselē var dzirdēt viedokli, ka Grieķiju nevajadzēja uzņemt Eiropas Savienībā, jo grieķiem ir cita domāšana, viņu ieskatā tas ir grēks, ka jāmaksā nodokļi. Nemaksāt nodokļus Grieķijā nozīmē iegūt cieņu citu acīs.

Jā, arī mums ir daudz kas tāds, ko Latvija mantojusi no Padomju Savienības, bet darbs Saeimas Eiropas lietu komisijā un darba tikšanās un apspriedes Briselē man ir skaidri parādījušas, ka Latvija iet pareizā virzienā. Visām valstīm ir problēmas ar Eiropas fondu naudas apgūšanu, arī mēs brīžiem esam naudu ieguldījuši nepareizi, taču mēs varam tikt tam pāri, mēs tiksīm ar to galā. Fondu naudas izmaksas tiek apturētas arī Vācijā, Igaunijā, bet tas viss ir sakārtojams.

Vai ekonomiku var sakārtot, nesakārtojot politiku?

Pirmais, ko gribu teikt: pietiek uz katrām vēlēšanām taisīt jaunu partiju! Ir laiks nākt pie prāta. Otrs, ko gribu teikt, – Zatlera lēmums par Saeimas atļaušanu bija pareizs, es pats balsoju par tās atļaušanu, kaut gan biju deputāts. Mums bija kaut kāds sastrēgums, kurā ar deputātiem tika manipulēts. Ar to bija jāteik galā, tāpat kā jāteik galā ar mājīgu dibināt jaunas un jaunas partijas. Jāklūst stabiliem.

Anita Liepa

(Turpinājums no Nr. 13)

Uz meža ceļa Viņai līdzās apstājas melns autiņš. Pajauna sieviete, atvērusi durtiņas, kaimiņtautas mēlē aicina Viņu sev līdzās un nobrīnās, ka otra vilcīnās iekāpt

Autobusi šajā mežainajā nostūrī iet reti, līdz pieturai vairāki kilometri, un kur vēl par biļeti izsviestā nauda. Ja cilvēks nebūtu tik lielos gados, tad vēl...

- Jūs esat laipna, - uzrunātā saka, - liels paldies, bet es, redziet, pēc ozolzarjiem.

Otra saprotoši paloka galvu. - Pirtslotām, vai ne?

- Vainagam. Ir taču Zāļu vakars. Piedodiet, to vārdu nemācēju pārtulkot.

Durtiņas aizveras, spēkrats izgaist pelēku putekļu mākonī, un Viņa, grāvi pārkāpusi, apsveicinās ar ozolu, kas zemos zarus pastiepis Viņai pretim.

Vainags, kā kopš bērna dienām ierasts, pinams ligojot un nevienu pantu divreiz neatkārtojot. Ozolzarū vainaga vīšana ilgst nepilnu stundu, arī līgodziesmu Viņai vienmēr pieticis nepilnai stundai. Tā bijis pērn, aizpērn,

VAINAGS

pirms desmit, divdesmit, piecdesmit gadiem, allaž, kad vien rasta iespēja tikt pie ozolzarjiem. Šoreiz pinums tikai pusē, kad dziedamā aprūkst. Velti Viņa lūko dziesmu kamolu ritināt tālāk; no tā, kā ugunsкура liesmu skarta, atdalās tikai pa apsvilušam dzīparam - pa strupai rindiņai bez sākuma un beigām. Slikta zīme, tā vēl nekad nav bijis. Bet varbūt Viņu tikai panācis vecums?

Vainags tomēr izdodas tikpat kupls kā allaž, un vai gan citādi var būt, ja domāts nevis kādam no pašmāju Jāņiem, bet Jaunās pasaules Džonim, kas īstenībā tas pats Jānis vien ir. Vai svarīgi, ka viņa asinīs pa kādai lāsei no svešām dzīvības sulām, ja par savu dzimto valodu viņš uzskata to pašu, ko runā Sēlijas, Kurzemes, Vidzemes Jāņi.

Kad Viņa pilsētā izkāpj no autobusa, pelēks mākonis nogrūž sauli aiz Daugavā snaudoša kuģa un pavērs savu lejkannu pret pilsētas nomali. Vainaga vijējas dārza stūrī, negribīgi ļodzīdamās, ugunsкура pamazām dzies-

liesmas, kas laiza malkas šķilu krāvumu. Ugunsкура līdzās uz bērza blūka piemirsts šķivis ar šķēlēs sagrieztu sieru un neiztukšots alus kauss. Lielais, īpašiem viesiem domātais māla kauss visaplūk iegravētiem rakstiem.

Viņpus vaļējiem istabas logiem liksma kņada. Balss, kas vārdiem uzsveņ nevis pirmo, bet pēdējo zilbi, pieder druknam, smaidīgam sārtvaidzim. Nācēja piegrabina pie rūts un, kad dēls izliecas pa logu, sniedz tam vainagu, ko viņš uzliek galvā savam viesim. Ar atkārtotām dziesmām mērīts, vainags izdevies par platu, pāršlūk viesim pāri sejai. Pīnējai šķiet, ka nav slikti arī tā, lapas neaizsedz pieri, neaizēno acis.

Taču, pēc brīža iegājusi dēla istabā, Viņa neizpratnē paliek pie durvīm. Viesis, krēslā atgāzies, klāsta jocīgu atgadījumu, bet vainags, kuplais, ar rūpību, ar mīlestību vitais, no lielā meža vestais Jāņu vainags ir zemē. Pie viesi krēsla kājas uz grīdas! Dēls vedina pie galda, bet Viņa jau aiz durvīm. Dēls Viņu panāk

priekšnamā.

- Ko bozies, kas tev nepatīk?
- Viņš vainagu nosviedis zemē.
OZOLA VAINAGU zemē!

Dēls sarauca uzacis.
- Nevis nosviedis, bet nolīcis. Nošļūka uz kakla, traucēja ēšanu.

Iedomājies tikai - vainags traucējis ēšanu! Senāk pielūgtais, mūsdienās pat meža cirtēju saudzētais koks daļu sava košuma atdeva vainagam, bet viņš, tas gaidītais ciemiņš...

Aizvainota, sarūgtināta viņa izmetas dārzā, kuļa malā no zemē ieraktas, piemirstas zīles izdīdis un pastiepies gaļumā šmaugs ozola bērns. Par mazu vēl, lai ziedotu vainagam zarus.

Dreboši pirksti saudzīgā glāstā

pārslid jaunā koka vēsajam stumbram.

Piedod, piedod! Bet kas gan ir vārdi - tukšas skaņas un tikai. Lai vainu izpirktu, ir jādods zieds.

- Nāc iekšā, māt, vainaga dēļ nebijā svētīti! Sadabūšu naglu, pakarināšu pie sienas, - no tumsas atskan dēla balss.

Viņa neatskatās, neatbild. Pie dziestošā ugunsкура noceļ no blūka lietus mākoņa aizbiedētā viesi atstāto alus kausu un, abām rokām turēdama, iet atpakaļ. Pašķīr ozoliņa apakšējos zarus un izlej miestīņu uz jaunā koka stumbra.

(Turpmāk vēl)

Redakcija gatavo izdošanai rakstnieces ANITAS LIEPAS grāmatu

„DĀVANA. FLENSBURGAS NOSKAŅAS”.

Turpinājumos tā bija publicēta mūsu laikraksta 2010. gada februāra un marta numuros. Jūsu finansiālais atbalsts būtu ļoti noderīgs. Ja nolemjat piedalīties grāmatas izdošanā, lūdzu sazināties ar redakciju;

e-pasts: redakcija@brivalatvija.lv,
tālrunis: +371 67326761; fakss: +371 67326784.

Trīs autori

Kristīne Želve, *Meitene, kas nogrieza man matus*, stāsti, 120 lpp.; Ruta Štelmachere, *Klēpis*, dzeja, 80 lpp.; Tomass Transtremers, *Atmiņas mani redz*, atmiņas par bērnību un skolas gadiem, 60 lpp.

Visas grāmatas izdevis apgāds „Mansards” 2011. gadā.

Kristīne Želve (dzim. 1970. g.) rakstniecībā ir iesācēja. Uz apvāka lasām, ka **Meitene, kas nogrieza man matus** ir viņas pirmais stāstu krājums, bet tajā lasāmie darbi ir sacerēti jau 2003. un 2004. gadā.

Dzejniecei un gleznotājai Rutai Štelmacherei (dzim. 1965. g.) **Klēpis** ir otrs dzejoļu krājums. Pirmā virsraksts ir **Ieskaties sēklai acīs**, un tas publicēts 1998. gadā.

Zviedru dzejnieka Tomasa Transtremers **Atmiņas mani redz** Jura Kronberga tulkojumā latviski pērn publicētas tāpēc, ka Transtremers ieguva 2011. gada Nobela prēmiju literatūrā.

Apgāds „Mansards” pelnījis uzslavu par tādu darbu laišanu klajā, kas diez vai starp latviešu lasītājiem varētu kļūt par t. s. tirgus preci.

Kristīne Želve, varbūt tāpēc, ka jaunākā, ir dzīvespriecīgākā no mūsu trim autoriem. Viņas stāstu sižetos daudz dzeršanas, sekas, jautrības, uzdzīvošanas. Viņai tik lietot slengu, iebārstīt tekstā angļu un krievu izteicienus. Ir spožas vietas. Stāstā **Aktieri** aktieriem atkārtoti piedēvētais veids un vārdi, kādiem viņi cenšas tuvoties sievietēm (101., 108. lpp.), gan amizē, gan droši vien satur vairāk nekā kriptu patiesības. Stāstā **Likvidātors**, **Trakā cilvēka brālis** ļoti cerīgo iesākumu, Likvidatora kolekcionešu uzrakstu sarakstu, neitrālā līdētā tālākais, pārlietu samudzinātais un grūti izsekojamais notikumu risinājums. Ļoti kaitina stāstā **Kaimiņiene** konsekvētā, bet bezjēdzīgā jaunu teikumu sākšana ar mazo burtu. Jā, kad V. G. Zēbalds **Austerlicā** nonāk līdz grafiskiem, detalētiem holokausta aprakstiem, viņš pamet it visas civilizētas rakstīšanas ierastās normas - lielos burtus, pieturzīmes, rindkopas, visu - bet viņa teicami sasniegtais

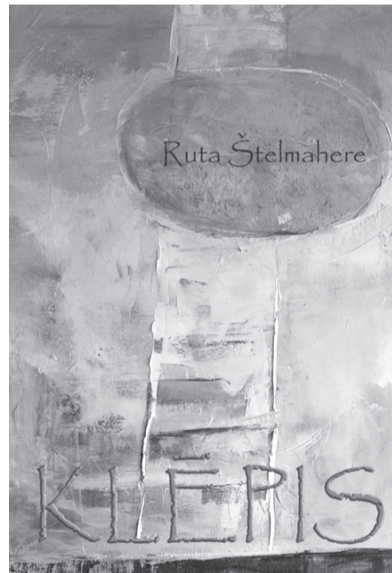

mērķis taču bija parādīt, ka masu nogalināšanas bija par barbariskām, lai tās notēlotu citādi kā vien ar apziņas plūsmas metodi, atmetot visādus daiļrakstīšanas smukumiņus. Vai Kristīne Želve varētu pateikt, kāds bijis viņas nolūks, **Kaimiņieni** rakstot ar maziem teikuma pirmajiem burtiem, atskaitot bazūnēšanu: „Skatieties tik, neapēstos lasītāji, kāda es moderna rakstniece!” -?

Rutas Štelmacheres dzejoļu krājumā **Klēpis** klēpja tēls parādās dzejolī „Pēcplūdi” (34.), kur Daugavas „klēpi Jēkabpils milīgi slīga, tās plūdos slika un nenoslīka”. Kaut dzimusi Jelgavā, dzejniece kopš 1988. gada dzīvo Jēkabpilī. Viņa specializējas uz prozaiskajā dzīvē grūti savienojamu priekšstatu apvienošanu, saliedēšanu vai vismaz nostāšanās blakām. Migla viņai smaržo pēc piena (13.), meitene humpalu svārkos nostājusies pie zelta ābeles (20.), „princešu ēnas svešu dārzu viršos riko sacensības, kuļa tālāk aizspļaus kauliņu” (22). Ne reizi vien, kā jau no gleznotājas sagaidāms, uzvirto

krāsu prieks: „Uz koši sarkana tilta es stāvēju dzeltenā vējā.” (33.) Krāšņi.

Pretstatā Kristīnei Želvei, uz kuļas aprakstīto paudzi „nāve... neattiecās”, Rutas Štelmacheres grāmatas pēdējā daļā „sabiezē nāve” (63.). Skaists, kaut ļoti skumjš, ir viņas mātes tuvā mūža gala apraksts:

viņa uzliek rokas uz galda neiežēlīga. neraud. negaida algu tā ir mana mamma. viņas vārda nav laikrakstos viņai trīs rokas. viņa grib dot mana mamma nevar ievērt adatā diegu pasaule kļūst viņas acīm par tievu viņa nevar redzēt. viņa redz Dievu (64.)

Drīz „mamma vairs necep plātismaizes sasarkusi un sārtā” (69.), jo viņas „ķermenis gulēja zārkā kā saburzīta kāzukeita skapi” (68.) Bet naves un visu lietu pagājības cikla beigās „jau debesis ir mana mamma” (76.). Starp citu, ceru, ka neviens man nepārmētīs konsekvences trūkumu, peļot mazos burtus Želvei, bet cildinot mazo burtu pilnu dzejoli Štelma-

cherei. (Bet vai jūtat, kā uz šo mazo burtu fona izceļas lielais Dievs?) Dzejai tomēr ir savi likumi, prozai - atkal citi.

Ar grāmatas nosaukumu **Atmiņas mani redz** Tomass Transtremers apgrīž citādi dažkārt lietoto virsrakstu **Es atceros**. Tomēr zviedru dzejnieks visā savā būtībā ir pati vienkāršība un ir tālu no visu lietu otrādi apgrīzēja tēla. Viņš savās atmiņās par bērnību un jaunību līdz ģimnazijas beigšanai lieto tik daudz vienkāršu paplašinātu teikumu un tik maz saliktu teikumu, ka pieaugušam lasītājam domātā literatūrā ko li-

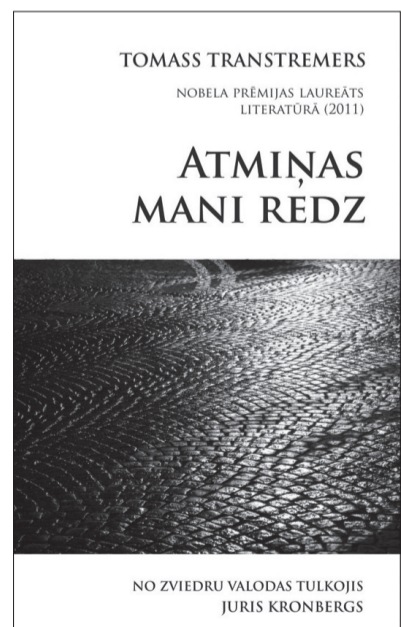
matīnā iestrādātas daudzas pagājušā gadsimta 30. un 40. gadu dzīves un sadzīves detaļas Stokholmā un tās apkārtnē bērna un vēlāk jaunieša skatījumā. Bet vai tikai bērna un jaunieša? Transtremers prot lasītāju vietām pārsteigt, bet to viņš paveic ne ar neparastiem vārdiem vai kādiem citiem ārišķīgiem efektiem, bet gan - ar pēkšņi izteiktu tvirtu domu. Ievērojiet pēdējo teikumu tūdaļ citējamā rindkopā (12.):

Kaut kad 30. gadu vidū es pazudu Stokholmas centrā. Mamma un es bijām skolas koncertā. Burzmā pie koncertnama izejas izslīdēju no mammas rokas tvēriena. Neglābjami cilvēku straume mani virzīja uz priekšu, un, tā kā biju tik maziņš, mani nevarēja ieraudzīt. Hētorgetā sāka satumst. Es vairs nejutos pasargāts. Visapkārt bija cilvēki, bet viņiem bija savi mērķi. Nebija pie kā turēties. Tā bija mana pirmā tikšanās ar nāvi.

Nav iedomājams, ka mazais cilvēciņš būtu varējis domu par tikšanos ar nāvi ar savu prātiņu saprast, kur nu vēl verbālizēt. Cilvēciņa izjūtas pazušanas brīdī vārdos ielikt varēja vienīgi jau pieaugušais Transtremers. Bet cik trāpīgi viņš tās ir izteicis! Arī nāve taču saistās ar bailēm no pazušanas uz visiem laikiem. Un nāve nav „pie kā turēties”, vienīgi maniaki pirms pašnāvības izdarīšanas paņem nāvē līdzīgu citus, normāli katram tālais un neiemītāis ceļš jāmēro pašam.

Angļiem ir paruna *small is beautiful*: kas mazs, tas skaists. Skaistas ir arī visas trīs „Mansarda” apgāda mazās grāmatas, un vesdas teikt: jo kāda mazāka, jo tā dziļāka, simpātiskāka vai skaistāka. Grāmatas ir piemērotas uzmanības parādīšanai draugiem ne jau svarīgās jubilejās, bet vārda dienās un citās ciemos iešanas reizēs.

Eduards Silkalns

VARAVĪKSNE TEĀTRA MĒNESĪ

Martu mēdz dēvēt par Teātra mēnesi. Gan tāpēc, ka 27. martā svinam Starptautisko Teātra dienu, gan arī tāpēc, ka ir pats sezonas vidū, kad afitās ir pilnas ar pirmizrāžu paziņojumiem, jaudā tikai tās visas apmeklēt.

Teātra diena – svētki profesionāļiem un skatītājiem

Teātra dienas priekšvakarā skatuves mākslinieku izcilnieki tiek celti godā, piešķirot tiem ievērojamo priekšgājēju, Latvijas teātra meistarū vārdā dēvētās balvas. Šogad Lilitas Bērziņas balvu saņēma Nacionālā teātra aktrise Lolita Cauka, bet Harija Liepiņa balva tika Dailes teātra aktierim Artūram Skrastiņam. Šis apbalvojums profesionāļu vidū tiek ļoti augstu vērtēts, jo to piešķir nevis kritiķi vai speciāla žūrija, bet gan Teātra darbinieku savienība, tātad – kollēgas kollēgām. Baleta profesionāļiem šāda prēmija ir slavenās choreografe Helēnas Tangijevas-Birznieces balva, tā šogad piešķirta Latvijas

Lolita Cauka

de kopā ar Cukanova kādreizējo skolnieku dejotāju Genadiju Gorbaņovu aizveda balvu uz Vīni, vecmeistars viņiem sniedza interviju labā latviešu valodā.

Lolita Cauka un Artūrs Skrastiņš katrs savā teātrī ar panākumiem tēlo galvenās lomas un no sirds vēlas, lai viņu darbs būtu

gadskārtējai politiskā kabare programmai „100 gramu žurkas”, kurā aktieŗi parodē dažādu pēdējā laikā populāru balvu pasniegšanas ceremoniju norisi, pavelkot uz zoba visapkārt novērotās nebūšanas un „apsmaidot” dažu labu plaši pazīstamu personu. Teātra dienas vakarā arī Dailes teātrī bija pirmizrāde, šoreiz mūzikālai programmai „Miers un Bērziņš”, kurā līdz ar dziedošajiem aktieŗiem Andri Bērziņu, Hariju Spanovski un Jāni Paukštello piedalījās arī maestro Raimonds Pauls un viņa

vārdā nosauktais ceremonijorkestris, atskaņojot pilnīgi jaunu ēvērgēlīgu dziesmu programmu.

Savukārt Valmieras teātrī svētkus svinēja ar sporta aktivitātēm. Teātra aktieŗi, piedaloties arī direktorei Evitai Sniedzei, basketbola, galda tenisa, galda hokeja, šaušanas un pat gleznošanas sacensībās spēkojās ar Valmieras Valsts ģimnazijas un pilsētas domes, un basketbola kluba „Valmiera” vienībām. Kas uzvarēja? Radošs gars un vēlēšanās šīs jautrās sacīkstes pārvērst gadskārtējā tradīcijā.

dijumu spēlēja Richards Plešnovs, bet sitaminstrumentus – Aleksandrs Jaloņeckis. Programmu vadīja mūzikoloģe Liene Jakovļeva.

...Dziedot Imanta Kalniņa komponēto Lilioma dziesmu, koristi ieņēma vietas uz podestiem, pieskandinot zāli līdz pašiem griestiem, kas paceļas divu stāvu augstumā. Vēja pūsmas vieglumā skanēja Betas dziesma no izrādes „Mīla, dzēz un velns”, arī to savulaik komponējis Imants Kalniņš. Bet Mārtiņa Brauna kaislīgais songs

Artūrs Skrastiņš

baleta veterānam, kādreizējam pādidagogam un raksturdejojājam Valentīnam Cukanovam. Savulaik viņš 17 gadu vecumā Latvijā ieradās no Maskavas, strādāja Rīgā, pašlaik jau divus gadus ir pensionējis no baleta pādidagoga pienākumiem Vīnes Valsts operas baletā. Kad Teātra darbinieku savienības pārstāve, televīzijas režisore Mārīte Balo-

vajadzīgs un tiktu profesionāli novērtēts. Saņēmuši simboliskās balvas, kas ir stikla zvans uz koka paliktņa, abi bija līdz sirds dziļumiem saviļņoti. Svinīgajā brīdī viņi saņēma savu tuvāko kollēgu apsveikumus un ziedu klēpjus. Skaista uvertīra Starptautiskajai Teātra dienai.

Nacionālajā teātrī tieši 27. marta vakarā notika pirmizrāde

Koris „Salve” dzied Latvijas Universitātes aulā

Tuvojas gadskārtējais Baltijas baleta festivāls

Līdz ar pavasara vēsmām Latvijai tuvojas kārtējais baleta svētki – Starptautiskais Baltijas baleta festivāls, kas ar devīzi „No klasikas līdz avangardam” jau kļuvis par tradicionālu kultūras dzīves daļu. Arī šogad svētku organizētāji ar festivāla direktori Litu Beiri priekšgalā paredzējuši kuplu, daudzveidīgu programmu. Atklāšanas koncerts, kā jau ierasts, notiks Rīgas Dzelzceļa stacijā 27. aprīlī plkst. 17.00 un būs pieejams bez maksas katram gaŗāmgājējam. Nākamajā dienā – 28. aprīlī Galerijā Centrs atklās Maskavas fotomākslinieka Igora Zacharkina personālizstādi „Baleta mākslas valdzinājums”, kas būs apskatāma līdz pat 19. maijam. Bet kinoteātrī *Splendid Palace* 28. aprīlī plkst. 19.00 izrādīs Vima Vandersa dokumentālo filmu „Pīna” par dejas

mākslas leģendu Pīnu Baušu.

Festivāla centrālais notikums – galā koncerts, kurā piedalīsies pasaules baleta zvaigznes no daudzām valstīm, – plānots 30. aprīlī plkst. 19.00 Latvijas Nacionālajā operā.

Gan Mancendorfa namā, gan galerijā „Jāņa sēta” Vecrīgā 2. maijā tiks atklātas dejas un baleta tematikai veltītas mākslas izstādes.

Savukārt 8. maijā divos seansos – plkst. 16.00 un 18.00 laukumā pie tirdzniecības centra „Origo” (Stacijas laukumā) brīvā dabā bez maksas varēs vērot Francijas deju trupas *Beau Geste* izrādi „Neparastais transports”.

Festivāla programmā iekļauts arī Latvijas deju grupu koncerts „Dejas ritmi”, kas paredzēts VEF Kultūras pilī 9. maijā, bet 10. maijā Rīgas Stradiņa universitā-

tes aulā notiks Tatjanas Bīndes jogas grupas priekšnesumi.

Latvijas Nacionālajā operā 14. maijā notiks Viktora Uljates baleta (Spānija) izrāde „Dejas mākslas burvība”. 16. maijā plkst. 18.30 Gētes institūtā Vācijas dokumentālā filma „Dejas sapņi – jaunieši dejo Pīnas Baušas izrādi „Kontaktthof”. 23. maijā svētku noskaņa valdīs Preiļu novada Kultūras centrā, jo tur viesosies Latvijas Nacionālā baleta izrāde, kurā apvienoti trīs viencēlieni: „Tango plūs”, „Marijas sapnis” un „Pas de Quatre”.

Baleta festivāla pēdējais vakars būs 28. maijā, kad Latvijas Nacionālajā operā pirmo reizi Baltijā ar izrādi viesosies dejas trupa no ASV „Eilijs II”.

Baleta festivāls tuvojas, esiet gatavi dejas svētkiem!

G.S.

Koris „Salve” iedzied Teātra dienu

Dažas dienas pirms teātra ļaužu svētkiem Rīgas kamerkoris „Salve” aicināja uz koncertu, kurā programmā bija dziesmas no dažādu gadu skatuves darbiem – Imanta Kalniņa, Raimonda Paula, Jāņa Lūsēna, Mārtiņa Brauna, Valta Pūces, Ulza Marchilēviča un Zigmara Liepiņa kompozīcijām. Koncerts notika mājīgajā Jāzepa Mediņa Rīgas 1. mūzikas skolas zālē Kronvalda bulvārī. Ne jau tikai tuvā Teātra diena bija šī daudzkrāsainā, skanīgā koncerta iemesls; pirms 13 gadiem martā ir dibināts šis koris, savukārt tā diriģentei Baibai Ozoliņai 17. martā apritēja 50 gadu. Tā saplūdinot kopā visus šos iemeslus, bija radusies dzīvespriecīga programma, ko jubilāre diriģēja, dažbrīd korā priekšnesumā iekļaujot arī pa teātrālam akcentam. Lai uzsvērtu teātrālitāti, par solistu bija uzaicināts Dailes teātra aktieris Dainis Gaidelis, klavierpava-

„Mīla ir kā uguns” korā sniegtā skanēja ar zvēresta kaismi. Mūzikāli niansēta korā un solista sadziedāšanās izdevās Jāņa Lūsēna dziesmā no izrādes „Sfinksas”. Bet koncerta beigās posmā, skatot Raimonda Paula dziesmai „Brauciet lēnām pār tiltu, draugi”, solists uzdrošinājās diriģenti lūgt uz valša tūri, pēc tam pārņemot diriģēšanu, bet jubilāre diriģente itin nemanot nostājās soprānu ierindā.

Koncertu kuplināja arī vokālais ansamblis „Sarma” no Olaines, arī to jau vairākus gadus vada Baiba Ozoliņa. Korā dziesmas, mūzikas un teātra mākslas mīlestība šajā koncertā klausītājus vienoja, bijām iemantojuši pozitīvas emocijas un baudījuši latviešu teātra komponistu melodiju burvību. Bet korim „Salve” un tā enerģiskajai diriģentei Baibai Ozoliņai jānovēl veiksmes un panākumi turpmākajā ceļā pretī nākamajiem Dziesmu svētkiem.

Gundega Saulīte

ZIŅAS NO VĪTOLU FONDA

Dzintra Bungs tiekas ar saviem stipendiātiem

Vitoli fonds ap sevi allaž ir pulcējis pašus bagātākos cilvēkus, jo visbagātākie, kā zināms, ir tie, kas rod bezgalīgu prieku, darot laimīgus citus. Tādu bagātu, ar cilvēkmīlestības prieku apveltītu cilvēku fondā laimējās sastapt ne visai pavasarīgā marta dienā, ko saulainu, gaišu un siltu darija Vitolu fonda ziedotājas Dzintras Bungs labestība un prieks, tiekoties ar saviem stipendiātiem. Šķiet, viņa prot priecāties par visu, bet galvenokārt par savu varēšanu palīdzēt citiem, darīt tos laimīgus, ļaut piepildīt sapņus.

2006. gada pavasarī Dzintra nodibināja stipendiju savu vecāku piemiņai, un kopš tā laika viņas domas un darbi nesaraucjami saistīti ar visu, kas notiek Vitolu fondā. Meta Leontīne Bungs bija medicīnas māsa, bet Jānis Ārvids Bungs savulaik absolvējis Latvijas Universitātes Ķīmijas fakultāti. 1944. gada oktobrī ģimene devās bēgļu gaitās. Pēc kara Jānis bija lektors UNRRA's universitātē Minchenē. Darmštates tehniskajā augstskolā viņš veica pētījumus un, sekmīgi aizstāvējis disertāciju, ieguva Dr. rer. nat. grādu, bet Meta turpināja medicīnas māsu darbu. 1950. gadā Bungu ģimene izceļoja uz ASV un apmetās netālu no Klīvlāndes. Jānis Bungs strādāja savā profesijā – bija vadošais pētnieks rūpniecībā un žurnāla *Chemical Abstracts*

zinātniskais līdzstrādnieks. Abi vecāki aktīvi iesaistījās latviešu sabiedriskajā dzīvē. Ar mīlestību un latviskā garā tika audzināti bērni.

Dibinot stipendiju, abi Bungu bērni bija pārliecināti, ka stipendiāti, tāpat kā savulaik viņu pašu vecāki, centīsies iegūt labu izglītību, pilnveidot sevi un palīdzēs uzplaukt savai Tēvzemei, tāpēc saprotams bija Dzintras prieks, satiekot jauniešus, kuri prot novērtēt saņemto atbalstu: *Liels paldies par tik skaistu, apdāvinātu, centīgu un daudzsoļošu stipendiātu atrašanu. Bija tik jauki un pacilājoši ar viņiem iepazīties. Mani vecāki par viņiem noteikti ļoti priecājas, raugoties uz zemi no kādas mākoņa maliņas debesīs. Pēc mūsu pārrunām man radās pārliecība, ka ikviens no stipendiātiem savā veidā un ar savām dotībām, interesēm un jau paveikto darbu ir apliecinājums Latvijas attīstībai un labākai nākotnei.*

Tikšanās laikā Dzintras kundze staroja nevilnotā priekā, viņa cieņā jauniešus ar pašceptiem gardumiem un solījās apmeklēt visus izlaidumus. Pēc tikšanās stipendiāti pateicības vārdus pauda mīļās, pateicības pilnās vēstulēs: *Šīs dienas tikšanās bija tik iedvesmojoša. Sirds siltums, ko izstaro katrs vārds, smaidi un acu skatiens, ir tas, kas iedvesmo censties, mērķtiecīgi darboties un tiekties*

Dzintra Bungs ar saviem stipendiātiem

pēc augstākajiem sasniegumiem. Taču jāatzīst, ka man palīdzēja ne tikai materiālā palīdzība. Galvenokārt es saņēmu garīgo atbalstu, kas ir neappraktāms dārgums. Apziņa, ka tev tic, tevi iedrošina, tevi atbalsta un ar tevi lepojas ne tikai tava ģimene, bet arī pavisam svešs cilvēks, - liek ticēt sev un censties vēl vairāk, šī apziņa sniedz drosmi uzdrīkstēties. Es droši varu apgalvot, ka šis cilvēks nu jau ir daļa no manas ģimenes. Esmu laimīga un lepna, ka esmu pirmā Dzintras stipendiāte, jo tieši tāpēc mūsu attiecības ir tik īpašas un esmu pārliecināta, ka tā tas būs vienmēr.

(Lāsma Ekimāne)

Pirms tikšanās es nekad nebiju redzējis un pazinis Dzintru Bungs. Visas dienas garumā pirms tikšanās biju domājis un iztēlojis šo brīnumcilvēku. Bet, ieraugot viņu, visi vārdi un domas kaut kur aizklīda. Vārds PALDIJS tai mirkli likās tik niecīgs. Man ir ļoti liels prieks, ka bija iespēja satikties un iepazīties ar Dzintru Bungs. Tik dzīvespriecīgu un ar dzīvi apmierinātu cilvēku es jau sen neesmu savā ceļā sastapis. Paldies par šiem neaizmirstamiem mirkliem, ko bija iespēja pavadīt tik brīnumaina cilvēka sabiedrībā.

(Arturs Barščevskis)

Šī bija mana pirmā tikšanās ar savu mecenāti, un es patiešām par to priecājos. Ir ļoti skaisti, ka ir šādi cilvēki kā Bungu kundze un viņas ģimene, kas nesavtīgi ir spējuši palīdzēt citiem. Tas liek izjust nopietnu atbildību un arī pašam domāt par savu devumu pasaulei. Man ir prieks, ka Bungu kundze ir atgriezies dzīvot Latvijā, jo šādi cilvēki mūsu valstī nes daudz gaismas.

(Lauris Baltiņš)

Smaidošas acis un rūpīga sirds. Manuprāt, tas vislabāk raksturo mūsu ziedotāju. Ko varētu mācīties no Dzintras kundzes? Būt ikvienā dzīves situācijā drosmīgiem, bet apdomīgiem. Smaidīt. Vingrot. Un būt priecīgiem.

(Vita Štokmane)

Tikšanās laikā Dzintras kundze pastāstīja, ka viņas mammiņas vaļasprieks bijis rožu dārzs, kuŗā audzis vairāk nekā tūkstoš rožu stādu. Bet bijis viens noteikums - ik rozei jāsmaržo. Un tās arī smaržojušas, jo kā gan var nesmaržot, neaugt un neziedēt tas, kas tiek tik ļoti mīlēts. Un mīlestība, gadiem ejot, nezūd - to savulaik baudījuši gan šie krāšņie ziedi tālajā, skaistajā Amerikas dārzā, gan pati Dzintras kundze, bet nu tā tiek dāvāta viņas jauniešiem kopā ar prasmi priecāties - par dzīvi, par darāmo darbu, par saviem un citu panākumiem šai zemē, ko visi kopā gribam laimīgu darīt.

Vita Diķe

VIEDOKLIS

Domās un darbi patiesai Latvijas attīstībai vai “gaisa jaukšana”?

Pēdējā laikā sakarā ar biedrības “Latvijas attīstībai” organizēšanu masu informācijas avotos tiek uzsvērts, ka viens no galvenajiem biedrības dibinātājiem - ekspremjers **Einars Repše**, kuŗš kopā ar tuvākiem domubiedriem arī grib piedalīties Latvijas politiskā dzīvē, no kuŗas bija praktiski aizgājies, un tagad paziņo, ka vēlas ar savas grupas idejām veicināt Latvijai nepieciešamo attīstību un ir gatavs arī vajadzīgā brīdī uzņemties atbildību, - esot tikai “vecais politiķis”, “bijušais”, “savas potences jau izsmēlušais” u.tml. persona. Dabiski, ka tāds cilvēks varot rosināt vienīgi skepsi. Šis diezgan plaši tirāžētais viedoklis šķiet gan E. Repšes senāko un tagadējo oponentu tendenciozi iedvests, jo patiesībā gluži tā nemaz nav. Jo E. Repše, lai cik ekscentriskā, pat kariķētā veidā jau agrāk viņa oponenti censtos viņu publiski raksturot (“marsietis” utt.), lai mazinātu viņa prestižu un iespējas, nav vēl ne vecs, ne arī pietiekami ilgā atbildīga valsts amata ieņemšanas laikā piepildījis visas plānotās ieceres un iespējas. Nav daudz vecāks par pagaidām pie varas esošajiem un ievērojami jaunāks par tādām vietējā mērogā maz kritizētām Latvijas slavenībām kā Godmanis, Birkavs, Gailis un citi. Arī stipri jaunāks par pašlaik

labus *reitingus* ieguvušo, bet sākotnēji visai kritiski uztverto Latvijas Valsts prezidentu.

Būtu gan jāuzsver, ka E. Repše jau agrāk, kopš paša Atmosas sākuma, vēl būdams dedzīgs, bet nepieredzējis jauneklis - viens no patriotiskās LNNK dibinātājiem, ir iesaistījies aktīvā cīņā par Latvijas neatkarības atjaunošanu, kas prasīja arī lielu drosmi un stingru apņēmību. Tajā laikā daudz E. Repšes kritiķi vēl atradās padomju nomenklatūras labumu gūstā un bija pavisam neredzami Latvijas patriotu vidū, bet tagadējie gados jaunākie skeptiķi toreiz, kā saka, vēl pilnā augumā staigāja zem ēdamgalda. Lai gan savas valdības laikā sīva konkurencē ar oponentu lielākiem kopīgiem spēkiem E. Repše pieļāva arī nopietnas kļūdas, tā ka viņa valdību piemeklēja neveiksme, viņš ir sevi parādījis par vienu no spilgtākajiem politiķiem atjaunotās Latvijas Republikas divdesmit pastāvēšanas gados. Viņam bija arī sava loma pirmajā V. Dombrovska valdībā pašreizējās smagās krīzes seku novēršanā ar nepieciešamības uzspiestiem nepopulāriem līdzekļiem.

Daudzi cilvēki Latvijā agrāk bija uzticējušies publiski pretrunīgi vērtētajam E. Repšes galvenokārt tāpēc, ka saskatīja

viņā konsekventi godprātīgu un pret korupcijas sērgu vērstu politiku. Starp viņiem biju arī es pats, bijušais LTF cīņu aktīvs dalībnieks, kas toreiz jau tikko kā biju kļuvis darba atstumts seniors. Taču gāja laiks, un *Jaunā laika* valdība ar E. Repši priekšgalā tika atbīdīta no turpmākas Latvijas valsts vadīšanas, budžeta sabalansēšana izbeidzās, sākās lieļīgi izreklamēto “trekno gadu” tēriņu un kredītu laiks. Virsroku guva tie, kuŗi drīz vien “iestūrēja” Latviju visdziļākā krīzē un tad uz vienkāršās tautas maizes rēķina “glāba” apšaubāmi godīgā darbībā finanču krachu piedziņojušo *Parex* banku.

Protams, daudziem tas nesa līdzī arī dziļu vilšanos un pilnīgu neticību valsts varas darbībai vispār, kaut vai kā tautas izdzīvošanas, ne vairs labklājības garantam. Arī mani bērni bija spiesti aizbraukt no Latvijas maizes darbā uz ārzemēm.

Manā ieskatā E. Repše šodien tomēr nav vairs tas pats iepriekšējais cilvēks, jo, tāpat kā nevar divreiz iekāpt vienā un tajā pašā tekošā ūdenī, neviens patiesi gudra personība nepaliek savos maldos un kļūdās, bet gan - mācās no tām un attīstās tālāk. Cilvēki, kuŗus var saukt par personībām, evolūcionē. Par pārmaiņām un par to raksturu jeb ie-

virzi jāspriež nevis pēc populistiskiem pieņēmumiem, bet tikai un vienīgi pēc šo personību tālākas praktiskās darbības un tās rezultātiem.

Godprātīgi ienaidnieki un oponenti dažkārt var arī pārtapt par sabiedrotajiem, kad ir tuvāk iepazīnuši savu iedomāto pretinieku un viņa rīcības vadlīnijas un motīvus. Un diemžēl notiek arī otrādi. Ir tāds tieciens: “Dievs, pasargi no draugiem, jo ar ienaidniekiem tikšu pats galā.” Tā dēvētie draugi un sabiedrotie, īpaši jau Latvijas tagadnes politikā, kā vēlāk bieži vien izrādās, ir tikai viltīgi sava labuma meklētāji un intriganti, nevis sabiedrības interešu sargi. Un no tādiem visvairāk, par nožēlošanu, cietuši un cieš tie, kuŗi patiesi gribējuši un grib rūpēties par Latvijas attīstību un tautas labklājību. To pierāda arī līdzšinējie praktiskie rezultāti pēc Latvijas neatkarības atjaunošanas 20 gadu garumā. Ir pēdējais laiks šo situāciju mainīt. Tāpēc šodien Latvijai ļoti nozīmīga ir visas sabiedrības, arī ārzemēs dzīvojošo Latvijas pavalstnieku gudra izvēle. Vienkāršiem cilvēkiem arī jābūt aktīviem un beidzot jāprot atšķirt graudus no pelavām.

Plašsaziņas līdzekļu telpā uzstājas arī tie, kuŗi, “lielīdamies pārdot, ved uz tirgu pelavas”.

Viņi bieži piesedzas ar t.s. relatīvisma metodi, apgalvojot, ka neesot iespējams strikti atšķirt visai sabiedrībai pārsvārā labo, derīgo no aplamā un kaitīgā. Latvijas turpmākai pastāvēšanai pašlaik izšķirīga nozīme ir relatīvisma pārvarēšanai, Latvijai patiesi draudzīgo spēku un “gaisa jaucēju”, patmīlīgo un nodevīgo spēku konfrontācijas rezultāts cilvēku prātos. Šos abus galvenos pretspēkus mūsu tautas teiksmās, slavenajā tautas eposā un arī 1988. gada - Atmosas laika rokerā - mūziklā kā pretmeti pārstāvējuši mūsu tautai piederīgie Koknesis un Kangars. Tā ir mūžīga cīņa, un tai ir bijusi, ir un būs izšķirīga ietekme uz Latvijas tautas brīvas attīstības un labklājības mērķi - bez jebkāda relativisma. Šo lielo mērķi simbolizē brīvā un lepna Lāčplēša tēls, kuŗš iedvesmojis visus Latvijas patriotus vairāk nekā pēdējos simt gados un kuŗam varoņīgu spēku dod ausis, kas dzird savas tautas un tēvzemes balsi. Jāvēlas, lai par patiesu Latvijas attīstību šodien nopietni domājošiem cilvēkiem būtu drosmē un arī būtu un paliktu tādas dzirdīgas ausis.

Juris Ivars Neimanis,
Latvijas patriots
seniora vecumā

KAD DVĒSELE DZIED

Latvijas Nacionālās operas koris bija sagatavojis koncertu, ko cēla priekšā klausītājiem 25. marta pievakarē, kad Rīgā plosījās pavasara vētras brāzmas un jau bija izskanējuši Tautas sēru dienas sarikojumi.

„Dievs, Tava zeme deg” – aicināja koncerta afiša, un tik ļoti atbilstīgi šīs dienas noskaņai tā pirmajā daļā skanēja Lūcijas Garūtas un Andreja Egliša kantāte mūsu Operas koru un profesionālā pūtēju orķestra „Rīga” atskaņojumā. Šajā vakarā oriģinālā paredzētā ērģeļu partija izskanēja pūtēju orķestra pārlikumā, ko izveidojusi komponiste Anitra Tumševica. Visa koncerta vadība bija Nacionālās operas galvenā koŗmeistara Aigara Meri rokās, solo partijas dziedāja tenors Viesturs Jansons un bass Richards Mačanovskis.

Šai kantātei ir īpaša vieta visas latviešu tautas liktenī, tās pirmatkaņojums notika 1944. gada 14. martā Rīgas Vecajā Sv. Ģertrū-

des baznīcā. Pēc ilgiem gadiem skaņdarbs klausītājus savilņoja atkal Atmosfēras laikā, kad to repertuārā iekļāva kamerkoris „Ave Sol” diriģenta Imanta Kokara vadībā. Nacionālās operas koris kantātes atskaņojumā atklāja ne tikai savu teicamo profesionālo meistarību, bet arī pauda patriotisku stāju, godinot abu autoru atceri un mūsu tautas laiku lokos pārdzīvoto. Koru balsis – spēks un maigums, orķestrī svētsvinīga saskaņa, kopā dziedājot vaimanas ar lūgšanām, kristīgās noskaņas ar vērsanos pie latviskā Dieviņa.

L. Garūtas un A. Egliša kantātes priekšnesums klausītājus emocionāli savilņoja un noskaņoja otrās koncerta daļas sniegtumam – diviem skaņu rakstā atšķirīgiem, taču mākslinieciskā piepildījumā suģesestējošiem dziedājumiem. Tie bija gruzīnu komponista Gijas Kančeli skaņdarbs „Dixi” un Džona Tavenera „Svyati” – skaņdarbi, kuŗu sa-

Uz skatuves LNO koris

turā būtiski ir garīgā ceļa meklējumi. Un Operas koris, diriģenta Aigara Meri vadīts, apliecināja augstas klases meistarību šādu kompozīciju iejūtīgā atklāsmē. Katrā ziņā koris šobrīd

ir izcilā formā un līdz ar saviem ikdienas pienākumiem iekļauties operu izrādēs spēj arī sniegt patstāvīgas programmas, paceļoties mūsu daudzkārt slavēto labāko profesionālo koru līmenī.

Tas bija izcilas mūzikas un iedvesmotas mūzicēšanas piepildīts vakars, kad šķita – korim līdzī dzied arī klausītāju dvēseles.

Gundega Saulīte

Bij' man vienu kurpju dēļ...

Ar Latvijas Kurpnieku biedrības prezidentu Ivaru Burakēviču tikās Armīda Priedīte

Tā nav leģenda, lai gan jaunajā paaudzē var raisīt patiesu izbrīnu. Jo visai neticams šķiet fakts, ka pirms trīsdesmit četrdesmit gadiem pie visnotaļ slavenā apavu salona *Elegants*, kas atradās pašā Rīgas centrā, naktis esot stāvējušas rindas. Veidots pat rindas saraksts, un cilvēki citi citu nomainījuši. Daudzi vēlējies pasūtīt augstas klases apavus, ko darinājuši izcili sava aroda meistari. Meistari, kuŗi bija nolūkoti konkursa kārtā. Un tieši ar viņu darbu *Elegants* guva aizvien lielāku populāritāti. Un tāpēc arī veidojušas rindas. Izrādās, arī mana kolēģe ar savu meitu esot kādu nakti pavadījusi rindā pie *Eleganta*.

Tādi, lūk, bijuši laiki. Taču *Eleganta* meistara darinātus apavus var iegādāties arī tagad. Un, protams, nestāvot naktī rindā. *Eleganta* veikals, kur iespējams atrast katra gaumei atbilstīgus apavus, atrodas Rīgā, K. Barona ielā. Turpat līdzās ir arī darbnīca, kur apavus var pasūtīt pēc savas vēlmes un atbilstīgi kājai. Un turpat iespējams apavus arī salabot. Diemžēl daudzi rīdziniekus ir pārsteigti, uzzinot, ka *Elegants* joprojām dzīvo, strādā un var lepoties ar savu meistaru darbu. Tiesa, ir izaugušas jau divas paaudzes, kuŗām nosaukums *Elegants* neko neizsaka. Taču, atklājot šo zīmolu, cilvēki jūtas patīkami pārsteigti. Un, lai gan presē slavasdziesmas par firmas meistariem netiek dziedātas, mēs labi zinām, ka vislabākā reklāma ir no mutē mutē. Tai vienmēr uzticas. Un cita reklāma nemaz nav vajadzīga.

Šomēnes *Elegantam* aprit četrdesmit četri gadi. Visnotaļ skaists vecums. Ir nomainījušas kurpniekmeistaru paaudzes, taču meistari joprojām ir izcili. Arī jaunajai paaudzei, kas te strādā, esot zelta rokas un laba izdoma, veidojot jaunu modeļu dizainu. Jā, *Elegantam* ir jau četrdesmit četri. Taču tikai par vienu gadu

mazāk ar šo uzņēmumu saistīts kurpniekmeistars Ivars Burakēvičs. Trīsdesmit trīs gadi aizritējuši nemanot. Ne nu gluži kopš dzimšanas, bet kopš pusaudža gadiem gan viņš te strādā. Apguvus visus apavu darināšanas procesus. Kad Latvijā sākās privāti-

apavu virsu šuvējas. Starp citu, labus kurpniekus atrast neesot viegli. Taču tie, kas te strādā, visi ir lieliski sava aroda meistari, stāsta Ivars Burakēvičs. Mūsu sarunas laikā ne reizi vien dzirdu cildinošus vārdus par jauno kurpniekmeistaru Viktoru Veļič-

ko. „Viņš jau no bērna kājas ir kurpnieks,” stāsta Ivars Burakēvičs. „Iniciatīvas bagāts. Atnāca pie mums, iemācījās arodu un pie mums arī palika. Viktors ir cilvēks, kas ir lepns par savu darbu. Esam ar viņu ļoti apmierināti. Domāju, ka ne mazāk apmierināti ir arī tie cilvēki, kas valkā viņa dizainētos apavus. Starp citu, mans dēls Raimonds mācīja Viktoram arodu.”

Eleganta meistari šujot apavus arī *Eiropvizijas* un *Jaunā viļņa* dalībniekiem. Arī teātru aktieriem. Un, protams, pasūtītājiem, kas ir seni uzņēmuma klienti. Tāpat tiem, kas *Elegantu* tikai nesen sev atklājuši.

Elegants ir dzīvojis, dzīvo un dzīvos, teic uzņēmuma īstenais patriots Ivars Burakēvičs. „Nu jau ilgu gadu te darbojas arī mans vecākais dēls Raimonds. Jau kopš 1. klases viņš ir kopā ar *Elegantu*. Savulaik mācījās Rīgas 1. vidusskolā un pēc mācībām katru dienu cauri parkam nāca pie manis uz darbu. Kad beidzu darbu, abi braucām mājās. Raimonds te, *Elegantā*, ir uzaudzis. Vēlāk beidza arodskolu apavu speciālitātē. Sākumā bija apavu labošana, tad sāka darināt jaunus apavus. Kopš astoņpadsmit gadiem strādā šajā profesijā.” Arī pārdevēja Vera Ošiņa atzīst, ka Raimonds izaudzis par izcilu apavu meistaru. Tagad viņam pašam jau ir piecpadsmit gadus vecs dēls.

Ivars Burakēvičs nesen atgriezies no Amerikas. „Ciemojos pie sava bijušā *Eleganta* kolēģas Borisa Lemkčena, kas 1988. gadā pārcēlās uz Ņujorku. Dzīvoju viņa ģimenē, mani sirsnīgi uzņēma. Boriss izvadāja mani arī pa apavu veikaliem. Apavi labāki nekā Latvijā. Arī tie paši Ķīnā ražotie tur ir kvalitatīvāki nekā pie mums. Ja uz Ameriku aizvedīs nekvalitatīvu preci – zaudēs turienes tirgu. Toties

Latvijā... Jā, šeit, Latvijā, ir arī nekvalitatīva prece.

Kad runājam par pārdevēju darbu Latvijā, Ivars Burakēvičs piekrīt, ka pārdevēju attieksme, protams, mēdz būt dažāda. „Ir ļoti svarīgi, kā pircēju apkalpo. Preci var izcelt un var arī neko nepateikt. Pārdošana ir māksla, taču to iegūst tikai ar laiku, ar gadiem. Un pircējam nekad nedrīkst melot. Nekad! Kaut ko var nepateikt, bet teiktajam ir jāatbilst patiesībai. Un, protams, ir labi, ja pārdevējs prot vairākas valodas. Tirdzniecībā tautību nav, taču ir jābūt labvēlīgai attieksmei.”

Mēdz sacīt, ka kurpnieks pats ir bez kurpēm. Kad uzdevu šo jautājumu Ivaram Burakēvičam, viņš atbildēja, ka tas esot novecojis teiciens un neesot attiecināms uz kurpniekiem. „Es visiem vienmēr stāstu, ka ikvienam cilvēkam ir nepieciešami vismaz pieci pāri apavu. Vismaz! Tad tos var ilgāk nēsāt, piepērkot klāt arvien jaunus. Un, protams, par apaviem ir jā rūpējas. Apavi ir jākopj, jāļauj tiem arī atpūsties. Taču cilvēki ir slinki, un viņiem pat elementāru patiesību par apavu kopšanu nevar iestāstīt.”

Vai kurpnieka profesija, tāpat kā daudzas citas, ir dzīvesveids? Ivars Burakēvičs atbild piekrītoši. Jo, lai par ko runātu, sarunas vienmēr novirzoties uz apaviem. „Man jau ir tāda slimība,” viņš saka. „Skatos uz cilvēkiem un uz apaviem, kas viņiem kājas. Ievēroju, kam gaita šķība, kam apaviem papēži ilgojas pēc labošanas, kas zābakam rāvējslēdzēju nav līdz galam aizvilcis. Lūk, šī dūšīgā kundze izvēlējusies nepiemērotus apavus, un mēs varētu viņai palīdzēt. Visu laiku kā kinofilmā – kadrs aiz kadra. Tik ilgi taču ar apaviem nostrādāts!”

Četrdesmit četri un četrdesmit trīs. Tīrā jaunība! Vai ne? *Elegantam* un – *Elegantā*.

No kreisās: Ivars Burakēvičs un Raimonds Burakēvičs

zācija, kopā ar diviem saviem kolēģiem viņš izveidoja SIA *Elegants*. Ar praktisku kurpnieka darbu Ivars Burakēvičs vairs nedarbojas, jo tagad viņam ir citas rūpes. Kļuvis par Latvijas Kurpnieku biedrības prezidentu un nozares ekspertu padomes locekli. Turklāt *Eleganta* paspārnē nodibinājis profesionālās tālākmaģības un pilnveides centru. „Esmu apavu kvalitātes eksperts,” saka Ivars Burakēvičs. „Konsultēju veikalus un arī pircējus. Vairāk gan pēc padoma un palīdzības vērsas veikalu pārstāvj.”

Elegantā strādā ap desmit cilvēku. Protams, arī sievietes –

Foto no I. Burakēviča personiskā arhīva

Jau piekto reizi Pasaules Zemes stunda

31. martā pulksten 20.30 – 21.30 jau piekto reizi notiek Pasaules Dabas fonda (PDF-WWF) rīkotā „Pasaules Zemes stunda”, aicinot planētas iedzīvotājus uz vienu stundu izslēgt apgaismojumu un elektriskās ierīces, lai tādējādi pievērstu sabiedrības uzmanību klimata pārmaiņām pasaulē. **Dalību apstiprinājušas 115 pasaules valstis.** Līdzīgi kā Jaunais gads, Zemes stunda virzīsies no vienas laika joslas (no Austrālijas) uz nākamo. **Pirmo reizi akcijas norise tiks novērota no kosmosa.**

Akcijas mērķis ir parādīt, ka sabiedrībai nav vienaldzīgs planētas liktenis, īpaši pašlaik, kad globālās sasilšanas ietekmē notiek būtiskas pārmaiņas vidē. Tieši elektrības un siltuma ražošana, kā arī pārmērīga resursu patērišana rada kaitīgos CO₂ izmešus. Samazinot enerģijas patēriņu, ikviens pasaules iedzīvotājs var cīnīties ar globālo sasilšanu un klimata pārmaiņām, informē Zemes stundas koordinatore Latvijā Edīte Husare.

Akcijas „Pasaules Zemes stunda 2012” laikā aicina piedalīties arī kampaņā „Es izdarīšu – ja Tu izdarīsi”. Kampaņas autori ir WWF sadarbībā ar reklāmas aģentūru *Leo Burnett* un video platformu *Youtube*. Ideja – izaicinot pasauli, izsakot savu apņemšanos – iekustini sabiedrību reālai rīcībai videi draudzīgāku

Pasaules Zemes stundas logo

izvēļu izdarīšanā ikdienā! Pievienojies: www.youtube.com/earthhour.

Pirmo reizi akcija „Pasaules Zemes stunda” tika rīkota 2007. gadā Sidnejā, Austrālijā, un tajā piedalījās vairāk nekā 2 miljoni cilvēku (arī latvieši), kā arī vairāk nekā 2000 Sidnejas uzņēmumu. Uz stundu izslēgtā elektrība to dien samazināja enerģijas patēriņu par 10,2%. Tas ir tikpat kā uz gadu no ceļiem noņemot 48 616 automašīnas un pasargājot dabu no to radītajām izplūdes gāzēm. Piecu gadu laikā Zemes stunda ir kļuvusi par pasaulē lielāko vides aizsardzībai veltīto akciju, kas apvieno 1,8 miljardus cilvēku 135 valstīs un teritorijās visos kontinentos; akcijai pievienojusies 5251 pasaules pilsēta.

Katru gadu pieaug Zemes stundas atbalstītāju loks. 2007. gadā tā aizsākās kā vienas pilsētas – Sidnejas (Austrālijā) iniciatīva, bet **2008. gadā** tā izvērtās globā-

lā pasākumā, jo Zemes stundā iesaistījās ap 50 miljonu cilvēku 35 pasaules valstīs.

2009. gadā Zemes stunda piedzīvoja grandiozu atsaucību – simtiem miljonu cilvēku no 3900 pilsētām 88 valstīs nodeva savu balsi par Zemi. Šis balsis tika nodotas Kopenhāgenas klimata saskaņošanas dalībniekiem, bet diemžēl tikšanās nedeva gaidītos rezultātus un pasaules līderi nepānāca tik svarīgo un sabiedrības pieprasīto vienošanos.

2010. gads pārspēja visu iepriekš cerēto – akcijā piedalījās simtiem miljonu cilvēku vairāk nekā 128 valstu 4000 pilsētās, starp kurām bija arī 47 Latvijas pašvaldības. **2011. gadā** Zemes stunda izgāja no stundas ietvariem, aicinot par ilgtspējīgu rīcību vēl vairāk domāt arī ikdienā. Šī Zemes stunda notika 135 pasaules valstīs un teritorijās, – tas ir jauns akcijas dalībnieku rekords. Līdz ar to Zemes stunda uzskatāma par lielāko globālo akciju vēsturē, kurā vieno cilvēkus vienas idejas vārdā neatkarīgi no rases, tautības, kultūras, ticības un vecuma.

Līdz ar nozīmīgākajiem pasaules objektiem (Eifela tornis Parīzē, Jēzus statuja Riodežaneiro, Londonas acs un Big-Bens Londonā, Sidnejas Operas nams, Niagaras un Viktorijas ūdenskritums u.c.), izdzīva arī ievērojami objekti Latvijā – Brīvības piemē-

neklis, Rīgas pils Trīs zvaigžņu un Svētā gara tornis, LR Saeima, televīzijas tornis Zaķusalā, Dzelzceļa tilts Rīgā un daudzi citi.

Latvijā Zemes stundā piedalījās 38 pašvaldības, kas savās teritorijās izdzīva nozīmīgāko objektu ārējo apgaismojumu un daudzviet rīkoja kopīgus Zemes stundas pasākumus visiem pašvaldības iedzīvotājiem. Akciju atbalstīja un tajā iesaistījās LR Saeima, Ministru prezidents Valdis Dombrovskis un Latvijas Valsts prezidents Valdis Zatlers. Īpaši aktīvi bija uzņēmumi, kas ne vien izslēdza biroju ēku apgaismojumu, aicinot arī savus darbiniekus un sadarbības partnerus atbalstīt akciju, bet arī īstenoja dažādas citas aktivitātes. Piemēram, SEB banka un grupa „Instrumenti” veidoja kopīgu Zemes stundas video klipu, *citylight.net* ielu apgaismojuma programmatūrā izstrādāja īpašu Zemes stundas pogu, ar kuru varēja uz stundu samazināt arī ielu apgaismojumu, *City Fitness* tīkla sporta klubā tika samazināts apgaismojums arī nodarbinātu laikā. Savukārt *Madara cosmetics* veikali aicināja

nodot tukšos produkcijas flakonus, piešķirot lielāku atlaidi jaunu iegādei, daudzas kafējnīcas un restorāni aicināja uz vakariņām sveču gaismā. Akcijā aktīvi iesaistījās arī *Swedbank*, „Aldaris”, *Nordea* banka, „Rīgas nami”, viesnīcas *Radisson Blue Daugava* un *Radisson Blue Latvija, Rimi Latvija*, Dailes teātris un citas iestādes un uzņēmumi.

Sadarbībā ar „Zaļo jostu” un Latvijas Universitātes Studentu padomi Pasaules dabas fonds rīkoja kopēju Zemes stundas svinēšanas sarīkojumu Rīgā, kurā laikā interesenti *Home.lv* speciālistu vadībā varēja izliet savu Zemes stundas sveci un uzrakstīt apņemšanos, ko ir gatavi mainīt savā dzīvesveidā nākamajā gadā, klausīties akustisku koncertu un veidot kopēju Zemes stundas simbolu 60+ pie Brīvības pieminekļa.

31. martā pulksten 20.30 – 21.30 akcija „Pasaules Zemes stunda 2012”, svinot savus pirmos piecus gadus, notiek ar vēl lielāku vērienu, ar mūsu ikviena piedalīšanos!

Valija Berkina

ZIŅAS ĪSUMĀ

Zilupē, kur referendumā 90% nobalsoja „par” krievu valodu kā otru valsts valodu, latviešu valodas kursos mācās 48 cilvēki. Kursu vadītāja Olga Jarušenko labākai valodas apguvei izmantojot pašu veidotas mācību programmas. Ikdienā gan lielākā daļa iedzīvotāju lieto krievu valodu, skatās Krievijas un Baltkrievijas televīziju, jo Latvijas TV un Latvijas Radio pierobežu nesasniedzot.

Saskaņā ar Ministru kabineta noteikumiem lauksaimnieki Lauku atbalsta dienestā līdz 1. aprīlim var pieteikties uz atbalstu kredītprocenu daļējai dzēšanai. Atbalstu varēs iegūt lauksaimniecības produktu ražotāji, kas saņēmuši ilgtermiņa kredītu vai līzingu lauksaimnieciskās ražošanas būvju celtniecībai un to darbībai nepieciešamo iekārtu un aprīkojuma, kā arī ražošanā izmantojamās zemes iegādei.

A/S „Trikātas siers” ieguvis zelta medaļas sieriem *Letlander* un mīkstajam sieram „Sniega bumbas” Maskavā notikušās izstādes *Prodexpo 2012* Starptautiskajā konkursā „Labākais produkts-2012”. Sudraba medaļa piešķirta „Krievijas sieram”, bet bronzas medaļas – „Trikantālers” ar amoliņu, Holandes un Krievijas sieram ar samazinātu tauku saturu. Savukārt A/S „Jaunpils pienotava” ražotais siers *West* ieguvis sudraba medaļu.

Aizkrauklē atvērts labdarības organizācijas „Jāzeps fonds” veikaliņš „L.L.L.” („Labas lētas lietas”), kurā par pazeminātām cenām var iegādāties kvalitatīvu apģērbu un citas preces no fonda sadarbības partneriem Skandināvijā. Izveidota rotaļu vieta bērniem, kamēr vecāki iepērkas. Fondam Latvijā ir vairāki šādi veikali.

Gulbenes-Alūksnes bānītis ieguvis dzelzceļa kravas pārvadājumu licenci. Šogad apūt 20 gadi, kopš šaursliežu dzelzceļa posmā Gulbene-Alūksne tika pārtraukta kravu (kokmateriāli, minerālmēsli, ogles) pārvadāšana. 2010. gadā tika restaurēts preču vagona, tāpēc tagad būs iespējams pārvadāt pasažieru un tūristu velosipēdus un citas liela gabarīta lietas.

SIA *Caparol Baltica* un būvniecības nams „Kurši” rīko labdarības projektu „Nāk draugi izkrāsot bērniņu!”. Tā mērķis ir dot iespēju 10 Latvijas bērnodarziem atkal kļūt atjaunotiem un krāsainiem. *Caparol Baltica* piešķirs bezmaksas krāsas, bet BN „Kurši” darbarīkus. Remontdarbi būs jāveic pašu spēkiem (bērnu vecākiem, bērnodarza darbiniekiem), neizmantojot algotu darbaspēku. 11. maijā būs zināmi izvēlētie 10 bērnodarzi.

Kuldīgā 23. martā svinīgi atklāja biomasas koģenerācijas staciju, kur vienlaikus tiek ražots siltums un elektroenerģija. Celtniecības kopējās izmaksas ir 3,67 miljoni latu, no tiem Ls 1 200 096 sedza ES Kohēzijas fonds, Ls 660 009,05 – no valsts budžeta, bet pārējo – SIA „Kuldīgas siltumtīkli”. Jaunā katlumāja nodrošinās Kuldīgas pilsētā iztrūkstošo siltumenerģijas ražošanas jaudu aukstākajos ziemas mēnešos.

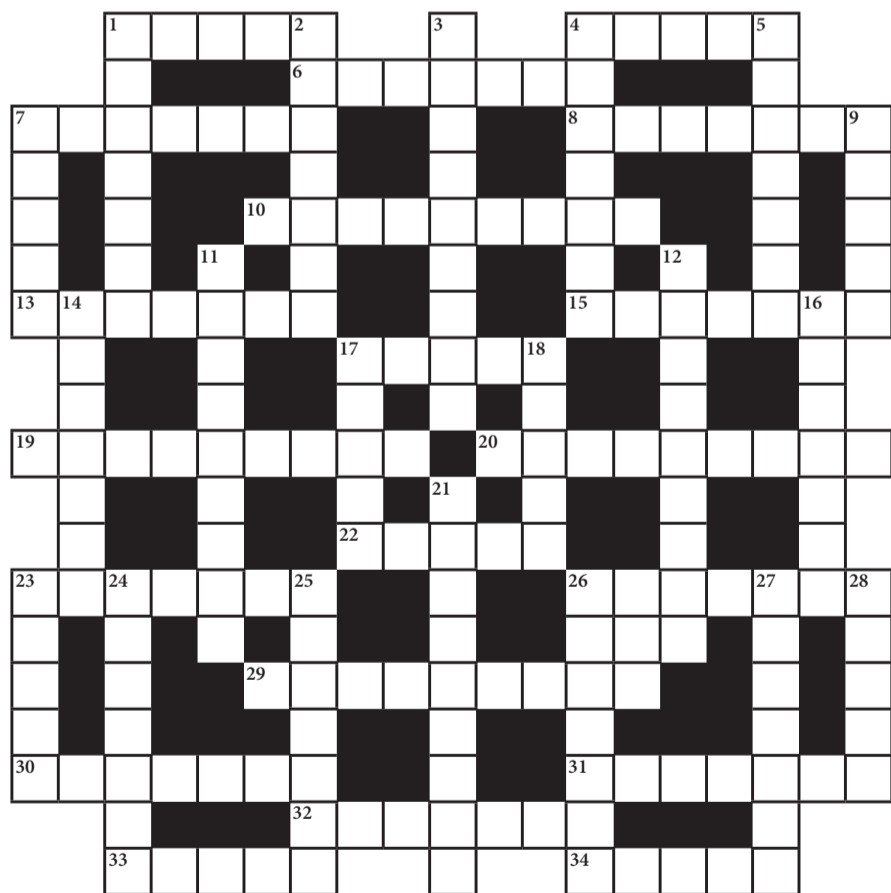
Slampes kultūras pili 31. martā notiek Starptautiskais folk mūzikas festivāls „Kurzemītes maliņa”, kurā piedalās Latvijas, Lietuvas un Krievijas dziesminieki. Festivāla radītājs, rīkotājs un vadītājs ir dziesminieks Ziedonis Stutiņš. Teātra bārā Rīgā viņš 21. martā rīkoja festivāla ieskaņas dziesmu vakaru.

Rēzeknes novada Mākoņkalna pagastā marta vidū notika biedrības „Zirgu īpašnieku asociācijas „Latgales rikšotājs” sacensības uz Rāznas ezera. Tādējādi tika atjaunota viena no Latgales tradīcijām – rikšošanas sacensības uz ezera līdzenā un izturīgā ledus. Sacensībās piedalījās braucēji no Rēzeknes, Ciblas, Dagdas, Krāslavas un Gulbenes novada.

Īsiņas sagatavojusi Valija Berkina

Krustvārdu mīkla

Sastādījis Kārlis Pētersons

Līmeniski. 1. Malkas mērvienība. 4. Rēķins. 6. Krimas pussalas agrākais nosaukums. 7. Zināmam mērķim sakomplektēta personu grupa. 8. Apdzīvota vieta Ogres novadā. 10. Cilvēki, kas tikai pavirši pārzina kādu zinātnes vai mākslas nozari. 13. Despotisks valdnieks. 15. Karkass, schēma. 17. Pilsēta Bulgārijā, osta pie Melnās jūras. 19. Plata, gaļa sieviešu šalle no kažokādas vai samta. 20. Personu grupas ar īpašām piln-

varām. 22. Tirgus laukums senās Grieķijas pilsētās. 23. Apstrādāti dārgakmeņi ar reljefu attēlu. 26. Precīzi oriģinālu noraksti. 29. Valsts Eiropas dienvidos. 30. Lielī lidojoši kukaiņi. 31. Augstākās svētlaimes stāvoklis budismā. 32. Rosīgas, mundras. 33. Novada centrs Latvijā. 34. Sens gaismeklis.

Stateniski. 1. Sagādāt. 2. Attāluma mērvienība daudzām senām tautām. 3. Nelieli restorāni (*novec.*). 4. Taisnleņķa trijstūra īsās malas.

5. Latviešu drāmatikē (dz. 1952). 7. Alkoholisks dzēriens. 9. Dabiska ūdens tilpe. 11. Pilsēta Spānijas austrumos. 12. Optiska ierīce. 14. Sievietes vārds (apr.). 16. Siguldas pilsētas daļa. 17. Upe Kurzemē. 18. Aiviekstes pieteka. 21. Sākumpieņemums kādā deduktīvā teorijā. 23. Amerikāņu gleznotājs, rakstnieks (1882-1971). 24. Gudrības dieviete seno romiešu mitoloģijā. 25. Lielbritānijas administratīvi politiskā sastāvdaļa. 26. Amerikāņu astronauts, kas piedalījās pirmajā lidojumā uz Mēnesi. 27. Latviešu klasiskās mūzikas pamatlicējs. 28. Franču rakstniece (1804-1876).

Krustvārdu mīklas (BL Nr. 13) atrisinājums

Līmeniski. 1. Spiets. 4. Pasaka. 9. Speciālists. 10. Nisa. 12. Tasa. 14. Skausts. 15. Sekot. 17. Sitka. 18. Sakta. 20. Maroka. 21. Ubagot. 22. Stiept. 23. Asarot. 24. Ostas. 27. Maska. 28. Stiba. 30. Priekša. 32. Kase. 34. Vads. 35. Litografija. 36. Astats. 37. Avanss.

Stateniski. 1. Saknes. 2. Ensa. 3. Siers. 4. Pasts. 5. Sust. 6. Ainava. 7. Bisava. 8. Klusēt. 11. Sektantisms. 13. Astronomija. 16. Trofeja. 17. Stagars. 18. Salto. 19. Auzas. 25. Svings. 26. Auklas. 27. Mākla. 29. Arsēns. 30. Putas. 31. Anita. 33. Elba. 34. Vara.

(Turpināts no 2. lpp.)

Latviešu leģiona atcere Mūsmājās

Kamēr vien mūsu tauta atcerēsies un pieminēs 16. martu, nebeigsies mūsu austrumu kaimiņa tautas un tās līdzskrējēju brēka par “nacismu Baltijas valstīs”, tas pat vēl šodien ir Krievijai “dadzis aci”. Maskava nespēj aizmirst Veļikajas upes krastus, Mores ciņas un “Kurzemes cietoksni”, kur latviešu kaņavīri pierādīja savu ciņas sparū un tēvzemes mīlestību, ko varenā Padomju armija pat ar Sabiedroto atbalstu nespēja salauzt. Bieži latviešiem bija jāglābjas no ielenkuma, kas izveidojās, citām armijas daļām atkāpjoties...

Šodien dužas acīs tas, ka Krievija savu melu un kūdišanas akciju veic galvenokārt pret Latviju, krievi ir izmēģinājuši apvainot Latviešu leģionu pat noziegumos pret cilvēci, lai gan šādu apsūdzību neatļāvas pat Padomju Savienības propaganda. Nirnbergas Kaņa tribunāls neatrada ne mazākās vainas leģiona kaņa darbībā, jo leģionu dibināja 1943. gadā, kad vācieši jau bija iznīcinājuši židus un citus viņiem nevēlamus cilvēkus Latvijā. Tajā laikā Sabiedroto kaņa iestādes bija ļoti sikumainas izmeklēšanas darbā, un vienīgais, ko tās pārmeta Latviešu leģionam, bija svešas armijas ietēpa valkāšana. Tā kā Latvijas armijas formas vairs nebija pieejamas, jo tās iznīcināja krievi 1941. gadā, izvēles nebija un mums bija jāpaļaujas uz vācu armijas apgādi ar formām, ieročiem un municiju cīņai pret komunistu varmākām, kas parādīja savu isto seju 1941. gada masu slepkavībās un izvešanās... Leģions piedalījās tikai kaņa darbībā frontē, un ne svešais kaņavīru ietērs, ne arī svešās zīmotnes uz tā nemainīja latviešu kaņavīru stāju. Viņi gāja nevis kādu citu valsti iekarot, ne pār-

dot, bet tikai ar durkli pret durkli aizstāvēties pret tiem, kuņi vēlējās iegūt to, kas pieder mums, – mūsu zemi un tautu. To atzina arī angļi un amerikāņi, kad vervēja un arī apbruņoja latviešu sardžu dienesta vienības, kas apsargāja tiesājamās nacistu vadoņus Nirnbergas Tiesu pilī. Viņi nēsāja sarkanbaltsarkanās krāsas uz bruņucepurēm un piedurknēm, par lielu nepatiku Padomju Savienībai, bet tajā laikā attiecības starp Sabiedrotajiem jau bija kļuvušas vēsākas un iebildumi vairs netika ņemti vērā...

Ir viegli citām tautām mūs kritizēt un pierakstīt kļūdas, bet citas vācu okupētās tautas šinī kaņā nebija pārcietušas trīs okupācijas ar visām sekojošām nelietībām. Citas rietumu tautas pēc kaņa atguva brīvību un neatkarību, bet latvieši cīnījās un noasiņoja Kurzemes frontē vēl tad, kad Latvija jau bija Rūzvelta un Čērčila “pārdota Padomju Krievijas” nākamai okupācijai. Cik lieli un taisni šie valstsvīri bija, sludinot “brīvību, taisnību un vienlīdzību visām tautām”, taču to “izdevīgi aizmīrsa”, kad atdāvināja Staļinam zemes, kas viņiem nepiederēja. Acīmredzot tajā brīdī tas viņiem bija izdevīgi!...

Ar sāpošu sirdi šodien jānoskatās, kas notiks mūsu zemē. Mūsu Saeimā ievēlētie, kam būtu jāaizstāv mūsu valsts un tautas intereses, jau ir paspējuši atdāvināt Abreni valstij, kuņai tā nemaz nav vajadzīga, iztirgojuši mūsu ražošanas uzņēmumus un arī bankas svešiem, kam mūsu tautas intereses ir pēdējā vietā. Tā ir valsts nodevība, un tai būtu jāpiemēro augstākais soda mērs! Un, cik lieli patrioti ir šie vīri, to mēs redzam, vērojot, kuņi no viņiem piedalās 16. martā pie Brīvības pieminekļa

un Lestenes Brāļu kapos. Toties daži no viņiem ir redzami 9. maijā Uzvaras laukumā piedzērušo huliganu sabiedrībā... Latviešu tauta nesa smagus upuņus, Otrā pasaules kaņā zaudējot ceturto daļu tautas dzīvā spēka - kritušos, izvestos un izbēgušos trimdā uz citām pasaules daļām. Tas ir milzīgs upuris ikvienai tautai, un mums neviens nevar neko pārmest par Latviešu leģionu Otrajā pasaules kaņā; **mums bija pareizais ienaidnieks, bet bija tikai nepareizais draugs...**

Mēs kaņu nobeidzām zaudētāju pusē, bet Latviešu leģions ieies Latvijas vēsturē kopā ar strēlniekiem kā mūžības skartie...

Pēc lasījuma klātesošie vēl ilgi pakavējās pārrunās par dzirdēto pie tases kafijas un cienasta, ko bija sarūpējuši “Mūsmājas rūķīši”, un padziedāja kaņavīru dziesmas Guntas Rūķes ģitaras pavadījumā. Paldies Guntai Rūķei un arī rīkotājiem par jauko vakaru.

Ž. R. M.

Jaunā Gaita 268

*Ko nesis mums marts, to nezināt mums,
Jo nākotne vienmēr būs noslēpums.
Bet Jauno Gaitu sagaidīt varam
Kā priecīgu ziņnesi rosīgam garam.*

*Saziņas līdzekļi uzspiež mums lietas,
Kas jāpērkot mums, lai moderni būtu.
Bet kritiskam prātam tie nieki vien ir,
Kas nolaupa stundas kā nemanot.*

*Aiz marta numura Ilmāra vāka
Nāk zinīgu autoru bagātīgs klāsts:
Dzeja un proza, attēlu birums,
Pasaules ziņas, ko vērā mums ņemt.*

*Ar Jauno Gaitu draugos mums būt
Ir tikums un likums, kā gaišākiem kļūt.*

**Jaunās Gaitas līdzgaitnieks
abonētājs Anglijā**

Lasiet tīmeklī!

www.brivalatvija.lv

RADI UN DRAUGI

VIESNĪCA ★★★★★

WWW.DRAUGI.LV

MĀRSTAĻU IELA 3 | RĪGA LV1050 | LATVIJA | +371 6782 0200

LAIPNI LŪGTI RĪGĀ, ANGLIJAS DAUGAVAS VANAGU
FONDA VIESNĪCĀ “RADI UN DRAUGI”!

SIA „MADONAS POLIGRAFISTIS”

ir pazīstama kā viena no senākajām tipografijām Vidzemē. Šodien esam kļuvuši par modernu plaša profila tipografiju – drukājam avīzes, veidlapas, brošūras, kalendārus. Pēdējos gados īpašu uzmanību pievēršam grāmatu ražošanai gan cietajos vākos, gan termolīmētām grāmatām mikstajos vākos. Tipografija nodrošina ar darbu Madonas pilsētas un tās rajona 70 iedzīvotājus. Mūsu galvenā prioritāte ir izpildīt to, kas apsoliētiem klientam. Esam gandarīti, ka varam sadarboties arī ar laikraksta „Brīvā Latvija” redakciju!

Gaidīsim pasūtījumus arī no Jums!

Mūsu adrese: Saieta laukums 2a, Madona, LV-4801, Tālr. +371 64822742
e-pasts: pasutijumi@madpol.lv

Rīgas klientu birojs: K. Valdemāra iela 106/108, Rīga, LV-1013, Tālr. +371 67315026
e-pasts: madpolriga@madpol.lv

Brīvā Latvija reklāmas cenas Latvijā

Cena - Ls 0,78 par cm²
ierāmējumā
Atlaides par reklāmas
publicēšanas biežumu:

- Atkārtotot vienu un to pašu reklāmu 2 reizes, paredzēta atlaide 10 % apmērā no parastās cenas.
- Atkārtotot vienu un to pašu reklāmu 3 reizes, - 15 % no parastās cenas.
- Atkārtotot vienu un to pašu reklāmu 4 reizes un vairāk, - 20 % no parastās cenas.
- PRIVĀTSLUDINĀJUMIEM: LS 0,39 par 1 cm² ierāmējumā.
- SĒRU SLUDINĀJUMS: LS 28,60

Pasta adrese:

Ausekļa iela 14 - 2

Rīga, LV - 1010

Tālrunis + 371 67326761

Tālrunis +371 67326784

Darba laiks:

Pirmdien – 9-17

Otrdien – 9-17

Piektdien – 9-15

BRĪVĀ LATVIJA

Latvijas reģ. nr. 1144.

Rietumeiropas latviešu laikraksts,
iznāk sestdienās, 48 reizes gadā.

Izdevēji: Brīvās Latvijas izdevēju kopa (BLIK)

Redaktore: Ligita Kovtuna
Brīvā Latvija redakcija – Ausekļa iela 14-2,
Rīga, LV-1010
Tālr (redakcija) +371 67326761, +371 29439423,
Tālrunis: +371 67326784.
e-pasts: redakcija@brivalatvija.lv

Administrācija: Sarmīte Janovskis “Straumēni”, Catthorpe Manor, Catthorpe, Leics. LE17 6DF, England. Tālr. 01788823438, fakss 01788822441. Kārto visas sēru un citu sludinājumu maksas; pieņem rietumu abonementus, izņemot Vācijas un Zviedrijas.

Pārstāvniecība Anglijā:
Dz.Purmale, 34 Brook Road, Leicester LE5 2HE.
Tālr. 01162431322, fakss 01162433312.
e-pasts: dzidra.purmale@talktalk.net

Abonementa maksa, sākot ar
2010. gada 1. jūliju:

Lielbritānijā: 6 mēnešiem GBP 60; 12 mēnešiem GBP 110. Samaksu ar čekū, PO vai naudā (ierakstītā sūtījumā) sūtīt laikraksta administrācijai (adrese sk. augšā), uz vārdu Brīvā Latvija. Maksājot Lielbritānijā par Latvijas gada abonementu GBP 40

Zviedrijā: 6 mēneši Kr 650.-; 12 mēneši Kr 1240.-. Naudas pārvedumi: Lettiska Hjälpkommittén, Brīvā Latvija (Wallingatan 34, 5 tr, S-111 24, Stockholm, Plusgiro 11 47 46 - 1). Tālr. un fakss 08 - 214425.

Naudas pārvedumi Vācijā: 12 mēn. – 130 eiro; 6 mēn. – 70 eiro; 3 mēn. – 40 eiro; BL konts Lettische Gemeinschaft, Salzmannstr. 152, 48159 Münster. Postbank Hamburg, BLZ 200 100 20, konts 271 751 204. Adrese abonēšanas jautājumiem: Ivars Vētra, Mittelstr. 3, D-35415 Pohlheim, tālr. +49 6004 2801, e-pasts: ivetra@web.de. Cita informācija Nils Ebdens, Lettische Gemeinschaft in Deutschland e. V., Frankfurter Str. 54, D-35440 Linden, tālr. +49 6403 940933, e-pasts: info@lk-v.de

Citās Eiropas zemēs: 6 mēnešiem 70 eiro; 12 mēnešiem 130 eiro. Naudas pārvedumi ar čekū uz Brīvā Latvija (adrese kā augšā).

ASV un pārējās pasaules valstīs 6 mēnešiem USD 90.-, 12 mēnešiem USD 170.-.

Latvijā: 6 mēnešiem Ls 20, 12 mēnešiem Ls 34.

Latviešu organizāciju un privātie sludinājumi maksā £3 par 10 mm augstu viensējīgā platumā aizņemtu telpu. Sēru sludinājumi (10,6 cm x 7 cm) £35. Zviedrijā – 500 kr.
Komercialie sludinājumi £6 par 1 slejas cm.

Atlaides atkārtotām reklāmām.

Ar autora vārdu, iniciāļiem vai segvārdu parakstītos rakstos izteiktās domas nav katrā ziņā arī redakcijas domas. Par līdzstrādnieku honorāriem nepieciešama iepriekšēja vienošanās. Par publicēšanas minēto faktu precizitāti atbild autors.

BRĪVĀ LATVIJA

Latvian Weekly Newspaper
published by the Latvian Publishers Association,
Ausekļa iela 14-2, Rīga, LV-1010, Latvia.

Iespiests: SIA Madonas Poligrafists

PAZIŅOJUMI

ANGLIJA

DVF BRADFORDAS nodaļas namā (5 Clifton Villas) sestdien, **31. martā**, plkst. 16 **folkloras kopa "DŪDALNIEKI" aicināja visus uz dziesmu vakaru** - gan lielus, gan mazus jaunus un vecāka gadu gājuma apmeklētājus - visus, kam patīk dziedāt vai klausīties. Ja vēlas, varēja ņemt līdzi groziņus. Ieeja brīva.

DIEVKALPOJUMI

Londonā, Sv. Annas un Sv. Agneses baznīcā, EC2V 7BX, piektdien, **6. aprīlī**, plkst. 16 Lielās piektdienas dievkalpojums ar dievgaldu. Piedalīsies Londonas latviešu koris. Svētdien, **22. aprīlī**, plkst. 14 Lieldienu laika dievkalpojums ar kristībām.

Rovfantā, Rovfantas dievnamā, RH10 4NG, svētdien, **8. aprīlī**, plkst. 07 un 11.30 Lieldienu dievkalpojums ar dievgaldu un svētdienas skola - Kristus augšāmcelšanās svētki. Pēc tam nodarbības bērniem sadarbībā ar Londonas latviešu skolu.

LĪDSAS DRAUDZE, māc. G. Putce

Lidsā, 9 Alma Rd., LS6 2AH, Sv. Lūkas baznīcā, svētdien, **15. aprīlī**, plkst. 14 Lieldienu atsvētes dievkalpojums ar dievgaldu.

Halifaksā (8 Lord Str., HX1 5AE), DVF namā, pirmdien, **9. aprīlī**, plkst. 11 Lieldienu dievkalpojums ar dievgaldu.

MANČESTERAS DRAUDZE, māc. G. Putce

Mančesterā, Stretford, 9 Park Road, M32 8FE, Martin-Luther-Kirche, svētdien, **1. aprīlī**, plkst. 13.30 Pūpolsvētdienas dievkalpojums ar dievgaldu.

ZIEMEĻANGLIJAS-BRADFORDAS DRAUDZE, māc. G. Putce

Bradfordā, 29 Great Horton Rd., BD7 1AA, Vācu baznīcā, svētdien, **8. aprīlī**, plkst. 11 Lieldienu dievkalpojums ar dievgaldu.

Varingtonā (WAI IXG, Market Gate, Holy Trinity Church), svētdien, **1. aprīlī**, plkst. 20 Pūpolsvētdienas dievkalpojums ar dievgaldu. Svētdien, 29. aprīlī, plkst. 20 dievkalpojums ar dievgaldu.

VIDUŠANGLIJAS DRAUDZE, māc. V.Vāvere

„Straumēnos”, Cattothorpe Manor, Cattothorpe, Leics. LE17 6DF, svētdien, **8. aprīlī**, plkst. 11

Lieldienu dievkalpojums ar dievgaldu.

„Mūsmājās”, Priory Hill, Wols-ton, Coventry, CV8 3FZ, svētdien, **29. aprīlī**, plkst. 15 Ģimenes dienas dievkalpojums ar dievgaldu.

AUSTRUMANGLIJAS DRAUDZE, māc. V.Vāvere

Derbijā, Chapel of St. Mary on the Bridge, Derby, DE1 3AT, svētdien, **1. aprīlī**, plkst. 12 Pūpolu svētdienas dievkalpojums ar dievgaldu.

Notinghamā, Trinity Lutheran Church, 67 Homefield Road, Aspley, NG8 5GH, svētdien, **1. aprīlī**, plkst. 15 Pūpolu svētdienas dievkalpojums ar dievgaldu.

Mansfildā, St. Peter's Centre, Church Side, Mansfield, NG18 1AP, sestdien, **7. aprīlī**, plkst. 11 Lieldienu dievkalpojums.

Bristolē, St. Bartholomew's Church, Maurice Road, BS6 5BZ sestdien, **14. aprīlī**, plkst. 15 Lieldienu laika dievkalpojums ar dievgaldu

Svonsijā, St. Barnabas Church, Hawthorne Ave, Uplands, Swansea SA2 0LP svētdien, **15. aprīlī**, plkst. 16 Baltās Svētdienas dievkalpojums ar dievgaldu.

Gernsijā, The Town Church, St.Peter Port, GY1 1, sestdien, **28. aprīlī**, plkst. 16 Lieldienu laika dievkalpojums ar dievgaldu.

VĀCIJA

DIEVKALPOJUMI

Frankfurtē, Sv. Mateja baznīcas draudzes namā „Brentanohaus“, Brentano ielā 23, svētdien, **22. aprīlī**, plkst. 14 paredzēts dievkalpojums. Archib. Elmārs E. Rozītis. Sekos draudzes vakars ar tējas galdu.

Štutgartē, Vecās Pils kapellā, Schlosskirche, Am Schillerplatz, svētdien, **6. maijā**, plkst. 15 paredzēts dievkalpojums latviešu un vācu valodā. Archibīskaps Elmārs E. Rozītis. Sekos draudzes vakars ar kafiju senās sakristejas telpās.

Hanoverā, Markus baznīcas draudzes namā, Hohenzollernstr. 54, **1. aprīlī** plkst. 14 dievkalpojums. Kalpo diak. L. Urdze. Pēc dievkalpojuma pārrunas pie kafijas galda.

Libekā, Lorenca baznīcā, **14. aprīlī** plkst. 14 dievkalpojums. Kalpo diak. L. Urdze, pie ērģelēm Liene Orinska. Pēc dievkalpojuma uzkodas.

Oldenburgā, Ohmstedes baznīcas draudzes namā, Butjadinger

Str. 59, **15. aprīlī** plkst. 11 dievkalpojums. Kalpo diak. L. Urdze, pie ērģelēm Dr. A. Rosenbergs. Pēc dievkalpojuma kafijas galds.

Minsteres latviešu ev. lut. draudzes Lielās piektdienas dievkalpojums ar dievgaldu notiks Lielajā piektdienā, **6. aprīlī**, plkst. 10.30 Svētā Jāņa kapellā, Bergstrasse, kalpos prāv. K. Bērziņš.

Diseldorfas latviešu ev. lut. draudzes Lielās piektdienas dievkalpojums ar dievgaldu sestdien, **7. aprīlī**, plkst. 14 Stephanus-Kirche (kriptā). Wiesdorfer Str.21, Düsseldorf-Wersten, kalpos prāv. Klāvs Bērziņš, pie ērģelēm Maija Giese. Pēc dievkalpojuma kafijas galds.

Minchenes latviešu ev. lut. draudzes Pūpolsvētdienas dievkalpojums ar dievgaldu svētdien, **1. aprīlī**, plkst. 16.30 Minchenes Svētā Gara baznīcā, Heiliggeist-kirche, Hugo Troendle Str. 53, München Moosach. Dievkalpojumu vadīs māc. Dr. Ilze Kezberē. Pēc dievkalpojuma sadraudzības stunda tuvējā viesu namā. Sirsnīgi aicinām latviešu un vācu draugus!

Hamburgā, Sv. Pēterā baznīcā (Hauptkirche St. Petri), Bei der Petrikirche 2 20095, Hamburg, svētdien, **1. aprīlī**, plkst. 14 Pūpolu svētdienas dievkalpojums. Mācītājs Tālis Rēdmanis, ērģelniece Linda Leine. Pēc dievkalpojuma – sadraudzības brīdis baznīcas sānu joma kafejnīcā.

Berlinē, Paula Gerharda baznīcā (Paul-Gerhardt-Kirche), Wisbyer Str. 7, 10439, dievkalpojums svētdien, **8. aprīlī**, plkst. 14 Augšāmcelšanās svētku dienā – Lieldienās – svētku dievkalpojums ar Sv. Vakarēdienu. Dievkalpojuma kalpos mācītājs Tālis Rēdmanis, pie ērģelēm Dr. Rudīte Līvmane.

Pēc Lieldienu dievkalpojuma pulcēsimies baznīcas iekšpagalmā uz **Lieldienu svinībām lieliem un maziem!** Cienastu gādāsim kopīgi, katrs, kam vien iespējams, ņemot līdzi no mājām gan krāsotas olas „olu kaujām” un rotaļām, gan groziņus ar citiem kārumiem pēc savas izvēles. Gaidām jūsu radošu līdzdalību arī spēļu un rotaļu daļā! Ja jūs vēlaties ko īpašu šai dienai citu priekam sarūpēt, lūdz, dariet to iepriekš zināmu atrakstot, lai varam jūsu ieceri iekļaut svinību kopīgā plānā. Ceram uz jūsu atsaucību un līdzdalību! Savus priekšlikumus un līdzdalības pie-teikumus Lieldienu svinību pēc-pusdienai sūtiet: talis-redmanis@t-online.de; tel. 03026398545; kab. tālr. 015128318387.

Memmingenā, Kristus baznīcā, Albert Schweizer Str. 19, svētdien, **1. aprīlī**, plkst. 11.15 notiks Pūpolu svētdienas dievkalpojums ar dievgaldu. Archib. Elmārs E. Rozītis. Sekos kafijas galds draudzes namā.

Esslingenā, Dienvidu baznīcā, Suedkirche, Spitalsteige 3, Lielajā piektdienā, **6. aprīlī**, plkst. 15 paredzēts dievkalpojums ar dievgaldu. Archib. Elmārs E. Rozītis. Sekos kafijas galds draudzes telpās.

Etingenā, Liebfrauenkirche, Lindenstr., svētdien, **15. aprīlī**, plkst. 14 paredzēts Baltās svēt-

dienas dievkalpojums ar dievgaldu. Archib. Elmārs E. Rozītis. Sekos draudzes vakars ar kafijas galdu.

ZVIEDRIJA

Latvijas uzņēmumi Nordbygg 2012 celtniecības izstādē Stokholmā. **20.-24. marts.** Stockholmssmässan, **Baltic pavilion, stends ÖH:68.** Ieeja brīva, iepriekš reģistrējoties.

Tirdzniecības izstāde Hallsbergā, Hallsberg, Hallsbergsmessa Sydärkehallen, Idrottsvägen 3, 694 30, **20. aprīlī** plkst.13-19 un **21. aprīlī** plkst.10-15. Būs stends ar Latvijā ražotām lietiņām: Jāņa Ziepes, Varis Toys, sveces. Visi miļi aicināti. Ieeja bez maksas.

Latvijas Hokeja valstsvienības spēles Pasaules čempionātā hokejā, **5.-15. maijs**, Stockholm, Ericsson Globe arēnā, Latvieši pulcējas sektoros B2 un B7.

ZLA bibliotēkā katru trešdienu no 17.30 var satikt citus latviešus (Stockholm, ZLA telpās, Wallingatan 34, tr 5).

Danči Danderyd, martā, aprīlī un maijā svētdienās plkst. 17.30-19.00 Tālr.: 0734 164 703 (Ekeby skolas sporta zālē (Fafnervägen 7, Djursholm)).

Lieldienu tirdziņš Stokholmā, Zviedrijas Latviešu apvienības telpās, Wallingatan 34, 5 tr. (durvju kods 8591), svētdien, **1. aprīlī**, no plkst. 12.30 līdz 16 varēs iegādāties tani pašā ritā no Latvijas atvestus labumus, piem., rupjo un saldskābo maizi, alu, sieru, zirnus, saldumus un vēl šo to. Visi miļi gaidīti! ZLA valde.

Gēteborgas Latviešu pensio-nāru biedrības tikšanās **31. mar-tā** plkst. 13 notiks "Folkpartiet" telpās! NEDRE KVARNBERGS-GATAN 7 (atrodas "Västra Nordstan"), Gēteborgā. LUDZU, informē-jiet pārējos. Jauni biedri laipni gaidīti. Valde. H. Vasks

DIEVKALPOJUMI

Upsalas latviešu draudzes Lieldienu dievkalpojums ar dievgaldu Zaļajā ceturtdienā, **5. aprīlī**, plkst. 16 Vindhemas baznīcā, Vindhmsgatan 9, Upsalā. Dievkalpojumu vadīs prāveste Ieva Graufelde.

Gēteborgas latviešu draudzes Lielās piektdienas dievkalpojums ar dievgaldu piektdien, **6. aprīlī**, plkst. 14 Hāgas baznīcā. Dievkalpojumu vadīs prāveste Ieva Graufelde. Pie ērģelēm Peter Vāgsjō. Pēc dievkalpojuma draudzes vakars. „Viss piepildīts.” Jņ. 19, 30

Stokholmas latviešu draudzes Lieldienu - Kristus augšāmcelšanās dievkalpojums svētdien, **8. aprīlī**, plkst. 14 Somu baznīcā. Dievkalpojumu kuplinās tenors Christer Wikmark. Pie ērģelēm Rūta Baumgarte. Dievkalpojumu vadīs prāveste Ieva Graufelde. Pēc dievkalpojuma kafijas galds! „Viņš ir augšāmcelies!” Mk. 16, 6

Lundas latviešu draudzes Lieldienu dievkalpojums ar dievgaldu pirmdien, otrajās Lieldienās, **9. aprīlī**, plkst. 16 Sankt Mikāels kyrka, Orkestergatan 5, Lindeborg, Malmö. Dievkalpojumu vadīs māc. Imants Alksnis. Pie ērģelēm: Arta Stepiņa. Visi laipni aicināti. Draudzes valde.

Gēteborgas latviešu draudzes Lieldienu laika dievkalpojums ar dievgaldu Hāgas baznīcā piektdien, **6. aprīlī**, plkst. 14. Prāveste Ieva Graufelde. Pēc dievkalpojuma draudzes kafija Hāgas draudzes telpās. Draudzes valde

Norčēpingas latviešu draudzes Kristus augšāmcelšanās dievkalpojums ar Svēto Vakarēdienu notiks otrajās Lieldienās, **9. aprīlī**, plkst. 13.00 Hedvigas baznīcā. Dienas mude: "Ko jūs meklējat dzīvo starp mirušiem?" (Lk. 24:5). Mūzikāli priekšnesumi. Mācītāja Dr. Normunda Kamergrauža homilija. Pēc dievkalpojuma svētku galds draudzes namā. Esiet aicināti un gaidīti!

Esķilstunmas latviešu draudzes Pūpolsvētdienas dievkalpojums ar Svēto Vakarēdienu notiks svētdien, **1. aprīlī**, plkst. 13 Svētā Andreas baznīcā. Dienas mude: "Mans spēks nespēkā varens parādās:" (2 Kor.12:9). Martas Vikmanis mūzikāli priekšnesumi. Mācītāja Dr. Normunda Kamergrauža homilija. Pēc dievkalpojuma svētku galds draudzes namā. Esiet aicināti un gaidīti!

MATĪSS KUKAINIS

ADVOKĀTS AR TIESĪBĀM
ASV UN LATVIJĀ.

- Mantošana.
- Īpašuma pirkšana un pārdošana.
- Meža apsaimniekošana un pārdošana.

Valņu iela 3, Rīga, LV-1050
matiss@sk-legal.com
+371 28390346

Aizsaules dārzos devusies
Koventrijas nodaļas biedre

ALEKSANDRA PEIZUMS

Dzimusi 1925. gada 25. martā,
mirusi 2012. gada 21. martā

Viņu vienmēr piemiņā paturēs
DVF Koventrijas nodaļas saime

Sāp atmiņas, sāp tukšā vieta,
Kaut liktenis mums visiem viens,
Kad mūža teka diezgan ieta,
Tā pārtrūkst tā kā pavediens.